

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXIX Kaina 15 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, RUGSEJIS — SEPTEMBER 17, 1975

Nr. 217

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET

CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

LKB Kronika Nr. 17

Kenčiančiųjų Bažnyčios vaikų šauksmas

Nors teismai teis ir baus, tikintieji ir toliau nelegaliai gamins religinę literatūrą

Vilnius

TSRS KP CK Generaliniam
Sekretoriui

TSRS Aukščiausios Tarybos
Prezidiumui

TSRS Generaliniam Prokuro-
rui

LTSR Aukščiausios Tarybos
Prezidiumui

LTSR Prokurorui

Vilniaus, Kauno, Panevėžio,
Telsių ir Kaišiadorių vyskupi-
jų kurijoms

LTSR Vilniaus arkivyskupijos
žemiau pasirašiusių kunigų

Pareiškimas

Lietuvos katalikai, stokodami religinės literatūros, skaudžiai kenčia. Tiesa, tarybiniais metais buvo išleisti šie leidiniai: kan. J. Stankevičiaus „Maldaknygė“, „Liturginis maldynas“, „Vatikano II susirinkimo nutarimai“, „Apeiginas“, „Naujas Testamentas“, „Psalmynas“. Jie tikinčiųjų poreikių nepatenkino, nes buvo išleisti tokiu mažu tiražu, kuris naudingas tik ateistams dėl užsienio propagandos, esa, „ir pas mus religijos laisvė“. Pvz., „Naujojo Testamento“ Ceikinių parapija, turinti apie 3000 tikinčiųjų, gavo tik 10 egzempliorių.

Kenčiant religinės literatūros badą, atsirado žmonių, kurie žinodami, kad Tarybų Sąjungos Konstitucijos 135 str. ir Lietuvos TSR Konstitucijos 97 str. garantuoja religijos ir spaudos laisvę, taip pat žinodami, kad Lietuvos TSR civilinė valdžia, prietaisau-dama žiems įstatymams, neleidžia Lietuvos katalikams spausdinti religinio turinio knygų, ryžosi slapta gaminti ir platinti maldaknyges. Kai kurie iš jų 1973 buvo suimti. 1974 gruodžio mėnesį Lietuvos TSR Aukščiausis Teismas nutėisė P. Petronį laisvės atėmimu 4 metams griežto režimo pataisos darbų kolonijoje, P. Plumpą — laisvės atėmimu 8 metams griežto režimo pataisos darbų kolonijoje, J. Stašaitį — laisvės atėmimu vieneriems metams ir V. Jaugėlį — laisvės atėmimu 2 metams bendrojo režimo pataisos darbų kolonijoje.

„Tiesa“ (1973.XII.23 ir 1974.XII.29), rašydama apie šiuos žmones, konkrečiai nepasakė plačiajai visuomenei, kokius leidinius jie daugino ir platino. Ji rašė: „neteisėtai daugino ir platino leidinius, skleidžiančius išgalvotus, provokacinius gandus, šmeižiančius tarybinę valstybę ir visuomeninę santvarką“.

Kaip tie leidiniai vadinosi, „Tiesa“ nutyli. Tik Vilniaus arkivyskupijos valdytojas mons. C. Krivaitis, dalyvaudamas 1975.II.25 Amerikoje spaudos konferencijoje, prasarė, kad tie žmonės po ilgo tardymo yra nubauti už „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką“. Maldaknygių gamini-mą ir mons. C. Krivaitis nutyli, nes pagal jį „Katalikų Bažnyčia Tarybų Lietuvoje funkcionuoja normaliai“. (Gimtas kraštas, 1973.XI.8).

Tarybinė spauda dažnai kelia aiškėn, kritikuoja ir smerkia įvairius trūkumus bei nusikaltimus liaudies gerovei. Tačiau niekas nepaliečia tikintiesiems daromų nusikaltimų, nors jie kartais būna tokie dideli, jog net prietaisauja tarybinei Konstitucijai ir Žmogaus teisių deklaracijai. Apie tai turėtų rašyti visa tarybinė spauda, bet ji tyli. Todėl ši darba atlieka „LKB Kronika“.

„LKB Kronika“ nieko nerašo prieš tarybinę santvarką, ji iškelia tik nusikaltimų prieš tikinčiuosius faktus, kurių teisingumo

niekas nepaneigs. Ar Ceikinių, Adutiškio, Mielagėnų, Ignalinos ir kitų parapijų tikinčiųjų pareiškimai civilinės valdžios atstovams yra šmeižikiško pobūdžio? Ne! To niekas neįrodys. Kai nebus tikinčiųjų persekiojimo, tada nebus įvairių tikinčiųjų pareiškimų bei skundų, o tuo pačiu nebus ir „LKB Kronikos“. Dabar-tinėse sąlygose „LKB Kronika“ yra kenčiančiųjų Katalikų Bažnyčios vaikų Lietuvoje pagalbos šauksmas.

LTSR Aukščiausiojo Teismo nuosprendį laikome neteisingu ir prašome jį panaikinti štai dėl ko: 1. Jei pagrindinis mūsų įstatymas — LTSR Konstitucija garantuoja sąžinės, religijos laisvę ir spaudos laisvę, jei 1948 gruodžio 10 Sąjunga Nacijų Organizacijos Generalinė asamblėja priėmė Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją, kurią pasirašė ir Tarybų Sąjunga, tai tikintieji privalo turėti sąlygas bei galimybes savo tikėjimui pažinti ir jį viešai išpažinti. Kitaip, ko verta teisė, jei nėra galimybės ją naudotis? Tikėjimui pažinti ir viešai išpažinti. Kitaip, ko verta teisė, jei nėra galimybės ją naudotis? Tikėjimui pažinti ir viešai išpažinti. Kitaip, ko verta teisė, jei nėra galimybės ją naudotis? Tikėjimui pažinti ir viešai išpažinti.

LTSR Aukščiausiasis Teismas kaltino P. Petronį ir J. Stašaitį maldaknygių gaminiu ir platinimu; teisme dauguma liudinių kalbėjo tik apie jų spausdinimą, įrišimą bei platinimą. Tačiau LTSR Aukščiausiasis Teismas kaltinamojoje įsivadoje paminėjo tik „LKB Kronikos“ ir kitų antitarybinių leidinių dauginimą bei platinimą. Todėl LR SR Aukščiausiasis Teismas, nutėisdamas P. Petronį ir J. Stašaitį, kurie gamino ir platino maldaknyges, pasiėgė neteisingai. Religinė literatūra — tinkinčiųjų gyvybinis reikalas. Nors teismai teis ir baus sunkiausiomis bausmėmis, tikintieji kiek sugebės ir toliau nelegaliai gamins religinę literatūrą tol, kol valdžia neleis ją oficialiai spausdinti.

(Bus daugiau)

Kavos džiovinimas Brazilijoje. Dėl didelių šalčių Brazilijoje šiu metų derlius bus daug mažesnis, ir kava pabrangs.

ŽADA SUVARŽYTI CIA VEIKLĄ

WASHINGTONAS. — Prezidentas Fordas davė pasikalbėjimą „Chicago Sun-Times“ korespondentams Thomas Ross ir Morton Kondracke. Svarbiausia, buvo paliestas CIA reikalas. Prezidentas sakė, kad kai bus surinkti visi faktai, galimas dalykas, jog iš CIA bus atimtos teisės stvituose kraštuose daryti politines operacijas. Galutinis sprendimas reikštų, kad CIA sekimas būtų suvaržytas, o kai kurios jos funkcijos būtų perduotos kitoms agentūroms. Šiais klausimais visuomenė yra labai pasidalinusi, ir prezidentui padaryti sprendimą bus nelengva. Stiprių argumentų esama abiejose pusėse.

Iki šiol Fordas labai aiškiai gynė dabartinę CIA veiklą. Tas pareiškimas rodo, kad jo nuomonė taip pat keičiasi.

Dar Fordas sakė, kad CIA ir Portugalijos reikalus nesikiša. Ten susitvarkė antikomunistiškai nusiteikusi tauta. Padraši-

nimą portugalams buvo padaręs ir jis pats gegužės mėnesį NATO viršūnių konferencijoje, pareiškęs, jog komunistinės vyriausybės pakęsti negalės. Kritikavo Fordas Indijos premjerę dėl jos diktatoriškumo ir pakartojo, kad dėl to Indijos nelankys. Jam kelia rūpesčio, kad sovietų Brežnevas šiais metais jau nemano lankytis Washingtone. Buvo žadėjęs rudenį. Apsilankytų tik tada, jei ginklų apribojimo derybos (SALT II) padarytų didesnę pažangą ir būtų kas pasirašyti. Kiniją Fordas šį rudenį vyks.

J. Tautų sesija bus triukšminga

Ar Čilės komanda sutiks žaisti?

STOCKHOLMAS. — Švedijos tenisininkai Davis taurės mače išsikovojo teisę žaisti toliau, ir jų sekantis susitikimas būtų keliu bus su Čilės komanda. Žaidynės numatytos Baistade, Švedijoje. Švedijoje gyvena ir tam tikras skaičius Čilės komunistų, ir kitų kraštų komunistų egzily, ir iš jų žaidynių rengėjai susilaukė daug protestų, kad Čilės komanda neturėtų žaisti. Po ilgesnių diskusijų buvo susitarta, kad žaidynės rugsėjo 19-23 dienomis įvyks, bet komunistai galės į stadioną atsinešti ir iškabinėti prieš Čilę nukreiptus plakatus. Tie plakatai bus matomi padangų satelitų pagalba ir Čilėje. Nežinia tik, ar čilčiai tokiomis sąlygomis sutiks žaisti.

Louisville, Ky. — Kad ir ne tokio masto, bet demonstracijos prieš priverstiną vaikų vežiojimą tęsiasi. Vakar dienos laikraščiuose matėme noutrauką, kai mokinii tėvai nešė plakatus, kad ir čia tėvai neturi teisės į savo vaikų mokslą, negali pasirinkti kokios nori mokyklos, nešė ir juodą karstą su užrašu „R.I.P. laisvei“ (Amžiną atilsį laisvei).

CARACAS. — Venecuela žada sumokėti 820 mil. dolerių naftos kompanijoms, kurių įrengimus nuo sausio 1 nacionalizuoja.

Sovietai neprisipažins prie sunkumų

Maskva. — Nežiūrint Washingtono pastangų su sovietais susitarti dėl ilgalaikio grūdų pardavimo, tam tikro pastovumo, kad Amerikos ūkininkai galėtų žinoti iš anksto kiek sėti javų, derybos vargiai pavyks. Jeigu sovietai sutiktų su Amerikos pageidavimais, būtų lygu prisipažinti savo piliečiams ir užsieniui, kad jų žemės ūkis šlubuoja. Dabar jie kaltę suverčia nepalankiam orui.

MELAGYSTĖ, KOKIOS IKI ŠIOL NEBUVO

Sovietai teigia, kad pas juos nėra politinių kalinių!

Eltoje gauti du „A Chronicle of Human Rights in the USSR“ numeriai — Nr. 14 — kovo-balandžio mėn. ir Nr. 15 — gegužės-birželio mėn. Žurnalas leidžiamas Chronika Press (505 8th Ave., New York, NY 10018), kurios vyr. redaktorius yra Valery Chalidze.

Iš žurnaluose tilpusių žinių matyti, kad sovietų koncentracinėse stovyklose padaugėjo bado streikų ir bausmės už juos. Anoniminis dokumentas iš Permės stovyklos paduoda apie tai elę faktų. Minimos dvi lietuviškos pavardės — Meškainis ir Matusevičius. Apie Meškainį pranešama, kad jis mirė „keturių bado streiko“ metu. Invalidui Matusevičiui (Jonas Matusevičius, gimęs 1930, nuteistas 25 m. laikomas Permės srities stovykloje. E.) buvo atimta teisė naudotis kantine privilegijomis ir gauti siuntinius. Kai Matusevičius pasakęs kapitonui Poliakov, jog pasiskųsias prokurorui, tasai jam atsakęs: „Spiaut man į tavo prokurorą“.

Antras įdomus reiškinys sovietų stovyklose yra politinių kalinių kova už tai, kad jie nebūtų klasifikuojami kaip kriminaliniai nusikaltėliai. Šiuo metu oficiali sovietų pažiūra esanti, kad Sovietų Sąjungoje nėra politinių kalinių. Už reiginius ar kitokius įsitikinimus nubautieji laikomi paprastais kriminalistais. Neseniai kai kurie politiniai kaliniai pasuntė laisvojo pasaulio Interparliamentary Union valdybai tokio turinio pareiškimą:

„Mes, Sovietų Sąjungos politiniai kaliniai, pakartotinai kreipė-

Maskva norės nuversti Sadatą

WASHINGTONAS. — „U. S. News“ rašo, kad diplomatinuose sluoksniuose laukiama ne mažesnės sovietų reakcijos prieš Sadatą, negu kad Sadatas reago-gavo į Maskvos nemorą Egipto ir Izraelio susitarimo. Lauktina, kad Maskva viską darys, kad Sadatas būtų pašalintas.

Egipto įkaitus paleido

Alžiras. — Įtempimas Madride pasibaigė laimingai. Keturi palestiniečiai teroristai ir trys Egipto diplomatai specialiu lėktuvu atvyko į Alžirą. Su jais buvo ir du tarpininkai, Alžirijos ir Irako ambasadoriai. Alžiro aerrodrome palestiniečiai įkaitus paleido. Ką Alžirija darys su teroristais, dar nežinoma.

Alžirijos prezidentas Boumedienne, Sadato prašomas, pasiuntė į Madridą savo lėktuvą ir garantavo palestiniečių neliečiamumą. Teroristai grasino susprogdinti ambasadą, nušauti įkaitus, jeigu Egiptas nesutiks atšaukti pakto su Izraeliu. Sadato atsakymas buvo „Ne“. Kitų arabų tarpininkavimas atšaldė įsikarščiavusius.

Lisabona. — Vakar buvo laukiama naujos vyriausybės sudėties paskelbimo. Vienu svarbiausiu kabineto nariu bus Mario Soares, socialistų partijos vadas, neseniai tris dienas lankęsis Vakarų Vokietijoje.

Raupsų liga nugalėta

Geneva. — Pasaulinės sveikatos organizacijos OMS vyriausiasis direktorius dr. Mahler, pranešė Genevoje, kad kasmet daugelio tūkstančių aukų pareikalavusi raupsų liga yra jau nugalėta ir greitai visai išnyks. Ši užkrečiama liga buvo įveikta 1973 metais Pietų Amerikos kraštuose, 1974 metais Indonezijoje. Paskutinės kovos prieš tą ligą dar vyksta Bengalijoje ir Etiopijos kraštuose. Indijoje paskutiniu metu jau nebuvo užregistruota nei vieno susirgimo.

NEW YORK. — Mrs. Marian Hart, 83 metų lakūnė, vienmotoriniu lėktuvu iš Dublino perskrido Atlantą.

Pertvarkymai Argentinoj

Buenos Aires. — Laikiniai einas Argentinos prezidento pareigas Italo Luder iš pirmos dienos ėmėsi didesnių reformų ministerių kabinete. Atleido kontraversinius vidaus ir gynybos ministerius bei kitus aukštus pareigūnus. Angel Robledo, užsienio reikalų ministras, paskirtas vidaus reikalų ministru vietoj atleisto pulk. Vicente Damasco. Atleistas ir prezidentūros spaudos sekretorius Cesaro Blanco.

WASHINGTONAS. — Ameri-ka atmes visus Trečiojo pasaulio kalinimus, kad ji esanti kalta dėl kai kurių kraštų skurdo, sakė Daniel Moynihan, ambasadorius Jungtinėms Tautoms.

Kinijos ir Čilės draugystė

BOGOTA. Kolumbijos laikraščio „El“ žiniomis, Čilė veda prekybines derybas su Kinija. Kinai nori Čilėje užpirti didelį kiekį chemijos produktų. Praėjusiais metais Kinai iš Čilės pirko visokių prekių už 100 mil. dol. Kinai Čilei žada parduoti ginklų, ir tokia prekyba labai pykdo ne vien Lotynų Amerikos komunistus.

ANKARA. — Turkai labai tyliai iš Kipro atitraukė 5.000 karių. Aiškinaama tai noru įsteikti Amerikos Kongresui, kuris šį mėnesį mėgins dar kartą balsuoti, kad būtų nuimtas draudimas Turkijai teikti ginklus.

Kalavijas paverčiamas plūgu. Statula Jungtinių Tautų teritorijoj, New Yorke. Jungtinės Tautos rengiamą sesiją pradėjo vakar

KALENDORIUS

Rugsėjo 17: šv. Roberas Bal., šv. Kolomba, Mantvinas, Sigutė.

Rugsėjo 18: šv. Juozapas Ku-pertino, šv. Irena, Mingaila, Aurora.

Saulė teka 6:31, leidžias 6:59.

ORAS

Daugiausia apsiniaukę, galimas lietus, apie 70 laipsnių.

SKAUTYBĖS Kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŲ RAMOVĖ
Redaguoja skt. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, Illinois, 60629
Telefonas 476-7089

DARBĄ PRADĖDANT

"Skautybės atsiradimas ir išsi-
vystymas yra vienas žymiausių
įvykių ne tik jaunimo gyvenime,
bet ir visuotinėje pedagogikos is-
torijoje. Šimtai tūkstančių gra-
žaus jaunimo yra stoje po skau-
tybės vėliava įvairiose pasaulio
šalyse. Kuo aiškinti šitoks be-
veik negirdėtas jaunimo istorijoj
greitas pasiekimas judėjimo, ku-
ris iš esmės mažą turi bendro
su pigia sensacija ir greit kintan-
čia mada?"

"Tur būt, nesuklysiu pasakęs,
atsakydamas į klausimą, kad
skautybės judėjimas geriausiai
atsako jaunimo dvasiai ir mūsų
laikų reikalams. ... Tikras laiko
reikalas gi yra tas, kuris stato
reikalavimą kovoti su dabartinio
gyvenimo silpnėmis... Skauty-
bės judėjime ir glūdi galinga at-
gimimo jėga".

Šitaip rašė prof. Stasys Šalkaus-
kis savo veikalė "Skautai ir pa-
saulėžiūra".

Organizacija, kuri neatpažįsta
laiko reikalavimų tampa bepras-
mė.

Organizacija, kurios esmė nesir-
mia nesikeičiančiomis dvasinė-
mis ir moralinėmis vertybėmis
yra lėkta ir jos gyvenimas ne-
bus ilgas.

Mūsų laikai stato mums tam
tikrus reikalavimus, o skautiškoji
organizacija duoda mums tvirtą
pagrindą šiems reikalavimams
tinkama atsaką surasti.

O tačiau ne kartą mes patys
skautybę suprantame, subanaliz-
name. Pasirenkame kurį nors
skautavimo aspektą ar metodą ir
jau pradėdami jį skautybę vadini-
ti. Ir nesuprantame, kad "per me-
džiūsiu jau miško nebeatom".

Darbo metus pradėdami todėl
ir verta prisiminti pagrindinį lie-
tuviškos skautybės veiklos tikslą.

Mūsų laikai reikalauja iš mū-
su trejų kovos:

— Religijinėje plotmėje su dvi-
siniu nuosmūkiu;

— Tautinėje su nutautėjimu;
— Artimo atžvilgiu, su abejin-
gumu ir savanaudiškumu.

Grįžtant prie prof. Šalkauskio
apartimo, "skautybės judėjime
glūdi galinga atgimimo jėga".

Esame šių laikų žmonės; todėl
šių laikų kova yra mūsų kova.
Esame; todėl atgimimo jėga yra
mūsų jėga.

Pirmoji mūsų obalsio dalis skir-
ia mūs aktyviai Dievui tarnauti.
Ir kol mūsų kasdienio gyvenimo
nepaliečia skautių įstatai ir įsa-
kymai, kol mes jų savo elgesiu ir
veiksmu vis iš naujo kasdien ne-
įgyvendiname, nesakykime, kad
Dievui, ir aplamai skautybei, tar-
naujame.

Dievui tarnaujame ne tik kaip
skautės, bet ir kaip lietuvės. O
tačiau, kur yra didžioji mūsų jau-
nimo dalis sekanti dienai lietuviš-
kojo pamaldybei? Lietuvaitė skautė
nemelžiasi lietuviškoje bažnyčioje;
ji tos pareigos nepaliečia vien tik
savo tėvams ir vyresnėms sesėms.

Antroji mūsų obalsio dalis mūs
skiria Lietuvai. Ir to nei viena
neišsiginame. Tik dažnai nesu-
prantame, kad tėvynė iš lietuviš-
ko jaunimo šiandien heroikių au-
kų nereikalauja; tikra tėvynės
meilė tačiau reikalauja gražios
lietuvių kalbos.

Todėl nesakykime, kad myli-
me tėvynę, kai čia pat apsisuku-
sios tik angliškai savo tarpe tes-
kalbame.

Pastangos lietuvių išlaikyti
nesiriboją vien priklausymu or-
ganizacijai, liuanistinės mokyk-
los lankymu, dalyvavimu cho-
roose ir tautinių šokių grupėse.

Lietuviškumą savyje išugdy-
me ir išlaikysime tik tada, kai
kiekviena pati tai daryti apsispre-

sime. Tikrasis mūsų atgimimas
lietuviybėje prasidės tik tada, kai
kiekviena sau tarsime: aš noriu
būti lietuve; aš noriu būti samo-
ninga lietuve ir tokia būsiu, ne-
svarbu kaip kartais nepatogu ir
sunku man būtų tai atlikti.

Artimą mylėti nėra lengva. Di-
desnius, vienkartinus uždavinius
kur kas lengviau ir greičiau atlie-
kame. Tačiau prie testinumo ir
didelio savęs atsižadėjimo pa-
reikalaujančių kasdienių gerų dar-
bų ne kartą suklumpame.

Mokykimės, sesės, mažiau
imti, o daugiau duoti. Baden-Po-
wellis tikėjo, kad savanaudišku-
mas yra blogiausia žmogaus yda
ir todėl ypatingai pabrėžė kasdien-
io gerojo darbo svarbą ir reikšmę.

Todėl ar neturime mokyti
daugiau savęs atsižadėti, daugiau
saves kitiems dovanoti. Išmokime
taip pat savo gerų darbų neskaici-
čiuoti; priešingai, juos atliek, pa-
jėkime juos ir užmiršti.

Mums reikia tyresnės ir skaid-
resnės lietuviškos skautybės, Ne-
būkime veidrodžiai, kuriuose at-
sispindi žvakių šviesa. Būkime sa-
vajai liepsna degantys ir spindin-
tytys tikros skautybės žiburiai.

Nijolė Kersnauskaitė

GERBKIME UNIFORMAS

Naujiems veiklos metams pra-
sidėjus ne viena sesė ir brolis pa-
stebės, kad turėtoji uniforma jau
per mažą ir skubės įsigyti naujas.
Prieš pasipuoliant naujomis uni-
formomis, turėtumėte perleiskite
kitiems sesėms ir broliams. Jei tuo
tarpu nežinote kas yra jos reika-
lingas, praneškite savo tūtinin-
kams ar tūto ūkio skyriaus ve-
dėjams arba šio skyriaus redak-
toriui. Uniformos reikalingos čia,
o ypač kituose kraštuose gyvenan-
ties lietuviams skautams ir
skautėms. Yra nepateisinama at-
duoti mūsų skautiškas uniformas
dargi su visais ženklais, įvairioms
amerikietiškos labdaros organi-
zacijoms, kurios jas atiduoda nie-
ko su lietuviškąja skautybe netu-
rintiems žmonėms. Teko matyti
vienam iš apleistųjų Chicago
vidurinės gatvių gatvėje siau-
čiant juodukę su lietuviška skau-
tiška uniforma. Taip pat ir mū-
sų labdaros organizacijų vartotų
rūbų dėžėse nuolat randamos lie-
tuviškos uniformos. Susitarus su
BALFo vadovybe, šio skyriaus re-
daktoriui pavyko iš minėtų dėžių
išgelbėti ne vieną uniformą.

Gerbkite savo uniformas. Jei jos
nebetinkamos jums, atiduokite
kitoms sesėms ir broliams.

SESERIJOS DRAUGOVIŲ SUVAŽIAVIMAS

Rugsėjo 26-28 Clevelande į-
vyksta LS Sesių vadovų suvažiavi-
mas. Suvažiavime v. s. Nijolė Kersnauskaitė, LS Sesi-
jos Skautių skyriaus vedėja, tal-
kinsiant Neringos tūto sesėms
pristatys naujai paruoštas ir pri-
limes skautių programas. Suva-
žiavime taip pat bus kitų įdomių
paskaitų liečiančių vyr. skautių ir
paukštyčių veiklą. LS Sesių
vadai, šio suvažiavimo ruošė-
jos, kviečia visas vadoves gau-
siau jame dalyvauti.

Suvažiavimas bus įdomus ir
naudingas, nes praktišku būdu
pristatysime naujas skautių pro-
gramas, kurias grįžę į vietoves
lengviau galėsite pritaikyti savo
veiklai.

Šiuo metu mūsų programa taip
etrodo:

PENKTADIENIS —

Atvykimas, susipažinimas. Va-
kare.
SESTADIENIS

9:00 Atidarymas

Kernavės tūto sesės išsirikiavusios vėliavų pakėlimo iškilimėms

Nuotr. A. Grigaičio

9:30 Skautių skyrius pristato
skautių programas.

12:00 Pietūs.

1:00 Simpoziumas "Tūtinin-
kės ir draugininkės bendradarbia-
vimo vienetų darbuose".

3:00 "Vyresnioji skautė Sesi-
rijoje".

5:00 Vakarienė.

6:00 Tema — Lietuvių kalbos
išlaikymas.

8:00 Vakarų programa iki vė-
lums.

SEKMADIENIS —

8:30 Gintaro vadovų mokykla.

10:00 šv. Mišios, kavutė, bend-
ravimas.

11:30 Pranešimai.

12:30 Uždarymas.

1:00 Pietūs, skirstomės namo.
Kviečiu visas atvesti vedamas
knygas, albumus, mugių darbe-
lius ir kuo gausiausiai dalyvauti.

Budžiai!

v.s. Lilė Milukienė,
vyriausioji skautininkė

ISTIESKIME PAGALBOS RANKĄ

LS Sesių socialinis skyrius
prašo aukų mūsų į vargą pateku-
soms sesėms paremti. Vienetai ir
pavienės sesės yra kviečiamos įsi-
jungti į mūsų visų bendrą gerą
darbą. Aukos siųskite socialinio
skyriaus vedėjai sesei Danguolei
Banevičienei, 1378 Boulevard,
W. Hartford, Ct., 06119.

DEŠIMTOJI VARYBŲ SVENTĖ

Tradicinė, jau devynis kar-
tus surosta skautiškų žaidimų
varybų šventė vėl rengiama š.
m. spalio mėn. 5 d. Bučo darže,
Willow Springs, Ill.

Gerai šią šventę žino Chicago
tūto sesės ir broliai. Su malonu-
mu varybų aikštėse žemę dre-
bino paukštytės, ūdytės, vilkai ir
bebrai, skautės ir skautai. Su ma-
lonumu šią šventę pravėdė Chi-
cago tūto vadovės ir vadovai,
suteikdami mūsų skautiškam jau-
nimui dar kartą vasaros gale pa-
sportuoti gamtoje, parungtyniau-
ti.

Malonu šioje žaidimų šventėje
dar kartą panešioti stovyklinė
uniformą, primenančią smagiai
praleistas dienas stovykloje. Sma-
gi sesėms nugalėti brolius, jei jie
pamiršo mazgus arba jei sviedi-
nis nelekia per tinklą. Per de-
vynis rudenius Bučo daržas skam-
bėjo nuo varybų šūkių ir ši šven-
tė jau pasidarė tradicinis Chi-
cago skautių ir skautių vasaros
linksmybių užbaigimas.

Dalyvavimas šioje šventėje ne-
reikalauja specialaus pasiruo-
šimo, nebent tik tinklinio ko-
mandoms, kurios atstovaus tūto.
Greiti, smagūs žaidimai duos
progos parodyti jau turimus su-
gebėjimus, orientaciją ir grupinį
vieningumą draugovėse ar skil-
tyse.

Šventėje kartu dalyvaujant tē-
vėliams, svečiams, draugams ir
remėjams kartu vyks ir tėvų - re-
mėjų gegužinė su įvairiais ska-
numynais gausia valgykla, kavi-
nė su įvairiais gėrimais ir gausi
loterija. Įvairių rūšių pietūs bus
paruošti suaugusiems ir vā-

LITUANICOS TUNTAS PRANESA

Jaunesniųjų skautų ir skautų
registracija pratėsama iki š. m.
rugsėjo 21 d. (sekm.), Registruo-
jamas Jaunimo centre, antrame
aukšte, 206 kmh., tarp 10 -12 val.
ryto. Dėl informacijų kreiptis į
tūtininką ps. L. Kupcikevičių,
tel. 476-3875.

Užmiesčių draugovės kreipia-
si:

Lemont, Ill.: J. Ivanauskas tel.
355-7133 arba R. Karaliūnas
815-838-8656.

Schaumburg, Ill. ir apylinkės:
J. Pileckas, tel. 529-9058 arba G.
Deveikis, tel. 815-385-0903.

Cicero, Ill.: M. Griauzdė —
652-9753.

Tėviškės parapija, Chicagoje:
Z. Jaunius, 476-8495.

Kviečiame tėvus atkreipti dė-
mesį, kad jūsų vaikai būtų įjung-
ti į skautišką darbą.

SVEIKINIMAS

Per LSS Tarybos pirmininką v.
s. A. Saulaitį gautas sekantis
sveikinimas lietuviams skau-
tams ir skautėms visame pasa-
ulyje:

"Lietuvių Skautų Sąjungos na-
riai, šventųjų Metų proga susiti-
kė Romoje, nuosirdžiai sveikina-
me visus lietuvių ir brolius skau-
tininkus bei skautus Lietuvoje,
Sibire ir visame plačiame pasa-
ulyje, trokšdami ir tikėdamiesi su-
sitikti Laisvoje ir Nepriklauso-
moje Lietuvoje".

Sveikinimą pasirašė vysk. An-
tanas Deksnys, vysk. V. Brizgys,
s. kun. V. Šarka, s. kun. S. Kul-
bis, SJ, v. s. kun. J. Vaišnora,
MIC, v. s. Bronius Klorė, v. s.
vytautas Skrinškas, v. s. A. Kli-
rienė, msgr. J. Tadaraukas, msgr.
P. Jatulis, v. s. E. Putvytė ir kt.

TUKSTANTINĖ JAUNIMO KONGRESUI

DR. Petras Kisieliū, ateitininkų federacijos vadas, PLB pirm. Broniui Nainiui
įteikia tūkstanties dolerių auką jaunimo kongresui. Dr. Petras Kisieliū yra
vienas iš didžiųjų lietuviškų darbų rėmėjų, tiems darbas kas met paukojops
po kelis, o kartais net ir po keliolika, tūkstančių dolerių. Dr. Kisieliū pats
žada vyktyti į kongresą, kuriame kaip išrinkti atstovai dalyvaus jo sūnus Petras
ir dukterė Jolita. Reikia tikėtis, kad ši auka paskatins ir kitus pasiturinčius
lietuvių kongresą paremti stambesnėmis aukomis, o jaunimas dr. Kisieliū
ir kitiems aukotojams liks visada dėkingas. (pr.)

ams. Namuose tą dieną virti
nereikės.

Šventė prasidės spalio 5 d. 1
val. p. p. visiems suvažiaujant į
daržą. Šventėje dalyvaus visi Chi-
cago tūntai ir svečiai iš kitų
miestų. B. B.

MIELI PAUKŠTYČIŲ TEVELIAI

Vasara jau pasiliko malonių
prisiminimų puslapiuose. Ateina
ruduo ir vėl ryžtamės žengti į
priekį skautavimo keliu.

Pradėdamos naujus metus, ma-
loniai kviečiame Jus, drauge su
savo dukromis, į bendrą susipa-
žinimo valandėlę — sueigą. Y-
patingai prašome dalyvauti nau-
jų paukštyčių tėvelius.

Sueiga įvyks š.m. rugsėjo mėn.
21 d. 11 val. ryto Jaunimo Cen-
tre, 203 kambaryje. Ta proga
paukštytės galės susipažinti su
naujomis sesėmis, o tėveliai tu-
rės progą pakalbėti su paukšty-
čių vadovėmis bei Kernavės tūnto

tūtininke ir susipažinti su pro-
grama bei sueigų tvarka. Taip pat
galėsite įsigyti reikalingas knyge-
les ir ženklus.

Iki malonaus pasimatymo!
Paukštyčių vadovių vardu,
ps. D. Dirvonienė
Kernavės paukštyčių
skyriaus vedėja

LIETUVIAI GILWELLIO KURSUOSE

Šiais metais amerikiečių skau-
tų vadovybė sudarė galimybę lie-
tuvių skautų vyresniesiems va-
dovams dalyvauti Gilwellio —
Woodbade kurseose. Tai buvo
auksinė proga šia aukštąja mo-
kykla praturtinti mūsų prityru-
sių vadovų gretas.

LSB - ja maloniai kvietimą
priėmė ir kurseose gausiai daly-
vavo. Kursai vyko nuo 1975.8.16
iki 23 d. Camp Wanocksett, Jaf-
frey, N.H.

(Nukelta į 5 pusl.)

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASTIRINKIMAS ĮVIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4543 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-8888

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily,
except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter
by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois
Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign
Countries — \$28.00.

Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$5.50
Kanadoje	25.00	15.00	10.00	5.50
Kitur	23.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje	28.00	16.00	10.50	6.50
Savaitinis	18.00	8.50	—	—

Pašto laiškas matinantis, pakvitatvimai už gautas pre-
numeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skai-
tytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada
skaitytojas yra užsimokėjęs.

● Redakcija straipsnius taisy savo
nuožiūra. Nesunaudojti straipsnių
nesaugo, juos grąžina tik iš anks-
to susitarus. Redakcija už skelbi-
mų turinį neatsako. Skelbimų kai-
nos prisiunčiamas gavus prašymą.

● Redakcija dirba kasdien
nuo 8:30 iki 4:30, šeštadi-
niais nuo 8:30 iki 12:00.
● Administracija dirba kas-
dien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadi-
niais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. PR 8-3225

DR. ANNA BALIUNAS

2558 West 63rd Street
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR
GERKLĖS LIGOS

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija

4449 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446

8007 W. 83 PL, Justice, Ill. 509-0500
Pirmia ligonius pagal susitarimą.

Jei neatliepia, skambinti 274-8013

DR. VL. BLAZYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center

6132 So. Kedzie Ave.
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir
penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8
val. vak. šeštad. 12-2 val. p. p.
trečiad. uždaryta.

Ofiso telef. VA 5-2670
Rezid. tel. Walbrook 5-3048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street

Val. pirm., ketv. 1 iki 7 popiet.
antrad., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik
susitarus.

DR. Ant. Rudokis kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street

TEL. GR 6-2400
Val.: pagal susitarimą: pirmad. ir
ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penk-
tad. 10-4, šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6880

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS
Specialybė — Nervų ir
Emocijų Ligos

CRAWFORD MEDICAL BUILDING
4449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą. Jei ne-
atliepia, skambinti: MI 2-0001.

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei ne-
atliepia, skambinti: MI 2-0001.

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos

3907 West 108rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220

DR. JANINA JAKSEVIČIUS

JOKA
VAIKŲ LIGOS

2558 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt.
nuo 12 iki 3 val. ir nuo 6 iki 8
val. vak. šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Res. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDY

SEKMINGA PREKYBA ŽMONĖMIS

Vergijos laikai ir prekyba žmonėmis, rodos, jau seniai pasibaigę. Civilizuotas pasaulis tokių dalykų jau daugelį metų nebežino. Tik labai toli nuo civilizacijos esančios Afrikos ar Azijos gentys dar pardavinėja ar maino ant kurių nors daiktų merginas, atiduodamos vyrams į žmonas.

Tačiau šie žodžiai tėra tik teorija. Iš tiesų prekyba žmonėmis, jų pirkimas — pardavimas vyksta ir mūsų laikais. Štai, žinoma Vakarų Vokietijos knygu leidkla Deutsche Verlags — Anstalt, Stutgarte, minėdama didžiojo vokiečių valstybininko dr. Konrado Adenauerio 100 metų gimimo sukaktį, šių metų spalio viduryje išleidžia 496 puslapių knygą „Konrad Adenauer“. Tai yra rinkinys jo kalbų, pasakytų 1917—1967 metais, vertingesnį straipsniai, atsiminimai. Kai kurias knygos ištraukas šiuo metu skelbia Vakarų Vokietijos spauda. Aprašomas ir Adenauerio 1955 metų vizitas Maskvoje.

Iš šios knygos aiškėja, kad dr. Adenaueris labai gerai pažino rusus. Negalėdamas geruoju atgauti iš Sovietų Sąjungos vokiečių karo belaisvių ir kitų pokario metais Rusijon ištrintų vokiečių, jis pasisilė Sovietų vadams vokiečius išpirkti, mokėdamas už kiekvieną vokiečio galvą tam tikrą sumą arba tvirtą užsienio valiutą, mašinomis, technika, išradimais, prekėmis. Rusai, visada stokodami jiems reikalingų dalykų, pasiūlymą priėmė ir daugelis vokiečių iš Sovietų Rusijos sugrįžo į Vakarų Vokietiją. Šia proga reikia pastebėti, kad šia prekyba pasinaudojo ir tam tikras skaičius Sov. Rusijoje buvusių lietuvių, kurie, užsirašę vokiečiais, pasiekė Vokietiją, o iš čia kai kurie Ameriką ar kitus kraštus.

Europoje turime dabar dvi Vokietijas. Viena (Rytinė) yra karą „laimėjusi“, antroji — pralaimėjusi. Pirmoji pardavinėja savo piliečius, o antroji juos supirkinėja. Viena vis dar jaučiasi turinti tam tikrą moralinę atsakomybę prieš visus vokiečius, o antroji begėdišku būdu tą moralę išnaudoja.

Ir taip XX šimtmečio pabaigoje „kultūringoje“ Europoje tebėra prekyba ne tik tiktai įvairiais trūkstamais gaminiiais ir produktais, bet ir žmonėmis. Net šiuo metu už tam tikrą pinigų sumą išmainomi politiniai kaliniai — paleidžiami iš Rytų Vokietijos kalėjimų į Vakarų Vokietijos laisvę.

Šios rūšies prekyba žmonėmis prasidėjo jau 1954 metais, o per paskutinius penkerius metus (1969—1974) apie 5000 politinių kalinių buvo iš Rytų Vokietijos pervežti į Vakarų Vokietiją, mokant po 30,000 DM už galvą. Bet kai visų produktų kainos padidėjo, buvo pakeltos ir kalinių kainos — ligi 40,000 už kiekvieną. Ši pelninga prekyba per penkerius metus suteikė Rytų Vokietijos prekybininkams 270 milijonų markių.

Prekybą politiniais kaliniais laiko nešvaria net bolševikai. Todėl ji laikoma „paslapyje“, to susitarimą šveicarų „Die Weltwoche“ pavadino „nupirktąja taika“. Net pati Amerikos spauda nurodo kainą: vienai šilpniai mini tris, kiti šešis bilijonus dolerių, kuriuos Amerika turės sumokėti, kad toje pasaulio dalyje kurį laiką būtų taika. Tai gi nereikia per daug šypsotis iš už Afrikos ar arabų genčių, kuriuos pardavinėja moteris ir žmonas ar maino jas į kupranugarus. Prekyba žmonėmis ir net išarta išmainyti Sovietų šnipą Abelį į Amerikos U-2 lėktuvo lakūną Powerį. 1964 IX 19 į Va-

karų Vokietiją buvo išleistas pirmasis 700 politinių kalinių transportas. 1965 m. už prekes parduotų žmonių skaičius pašoko jau iki 2600, o prekių vertė pasiekė 100 milijonų markių.

K. Adenaueriui mirus ir L. Erhardui tapus kancleriu, Vakarų Vokietijos samatoje buvo paslėpta tam tikra suma pinigų „ypatingiems reikalams“, kad atitinkami pareigūnai galėtų šią prekybą toliau varyti be parlamento žinios. Vakarų Vokietijos žurnalistas buvo „patarta“ apie šią prekybą nieko nerašyti.

Bet kadangi faktą labai sunku nusišlepti, kad nebūtų metamas vyriausybei kaltinimas, sugalvota šią žmonėmis prekybą paversti į „privatias“ rankas. Šiuo metu tuo reikalu abiejose Berlyno sienos pusėse dirba po tris advokatus. Rytų Berlyno advokatai sudarinėja „prekių“ sąrašus ir juos pateikia Vakarų Berlyno kolegoms: „Prašom, šiuos žmones galime jus parduoti!“ Pasirinkite. Vakarų advokatai sąrašą pristato Bonnos vyriausybei, kuri ir pasirenka, ką ji nori išlaisvinti.

Ši prekyba kiek primena tarusų valstiečių — muzikais prekybą, kurią genialiai aprašė rusų tiktą sumą arba tvirtą užsienio valiutą, mašinomis, technika, išradimais, prekėmis. Rusai, visada stokodami jiems reikalingų dalykų, pasiūlymą priėmė ir daugelis vokiečių iš Sovietų Rusijos sugrįžo į Vakarų Vokietiją. Šia proga reikia pastebėti, kad šia prekyba pasinaudojo ir tam tikras skaičius Sov. Rusijoje buvusių lietuvių, kurie, užsirašę vokiečiais, pasiekė Vokietiją, o iš čia kai kurie Ameriką ar kitus kraštus.

Vokiečių spauda pateikia duomenų, iš kurių matyti, kad per 1973 metų prekybą žmonėmis ėjusi sklandžiai. Bet dar geriau įvykius 1974 metais, kai buvo parduota ir pirktą 700 politinių kalinių. Neseniai Vak. Vokietijos vokiečių tarpusavio santykiams tvarkyti ministeris Egon Frankė pasigyrė: „Kai nuo 1969 m. atėjo valdžion koalicinė vyriausybė, iš Rytų Vokietijos kalėjimų pavyko išlaisvinti (tiksliau nupirkti) 5000 politinių kalinių, iš kurių 35 buvo nuteisti kalėjimu iki gyvos galvos“.

Bet ne tik rusai šiandien prekiauja žmonėmis. Jais pasiekė komunistinė Lenkija, pasižadėjusi išleisti į Vakarų Vokietiją 125,000 Lenkijoje gyvenančių vokiečių, už kuriuos Vakarų Vokietija įvairiais keliais turės sumokėti bilijonus markių. Atrodo, kad panašiu būdu tvarkoma ir Sovietų Sąjungos žydų emigracija į Izraelį ar kitas šalis. Už kiekvieną išleistą žydą kas nors turi Sovietams vienu ar kitu būdu pamokėti. Nebūtina pinigais. Galima kompensuoti ir įvairiomis nuolaidomis politinėje srityje.

Ir paskutinį Izraelio — Egiptų susitarimą šveicarų „Die Weltwoche“ pavadino „nupirktąja taika“. Net pati Amerikos spauda nurodo kainą: vienai šilpniai mini tris, kiti šešis bilijonus dolerių, kuriuos Amerika turės sumokėti, kad toje pasaulio dalyje kurį laiką būtų taika. Tai gi nereikia per daug šypsotis iš už Afrikos ar arabų genčių, kuriuos pardavinėja moteris ir žmonas ar maino jas į kupranugarus. Prekyba žmonėmis ir net išarta išmainyti Sovietų šnipą Abelį į Amerikos U-2 lėktuvo lakūną Powerį. 1964 IX 19 į Va-

— Cilės vyskupo konferencijos biuras praneša, kad Cilėje šiemet žymiai padaugėjo dvasių pašaukimų skaičius. Į Santijago kunigų seminariją šiemet

KALBOS AR GINKLAI

Pakrikimas Portugalijoje ir jos kolonijose

GEDIMINAS GALVA

Keisti dalykai dedasi Portugalijoje, kurios krantus skalauja Atlantas. Portugalai buvo pirmieji svetimų kraštų atradėjai, tačiau paskutiniai apledo krauju apšlakstytas savo kolonijas. Jie sukūrė savo kultūrą, nors joje ryškus maurų—arabų palikimas. Portugalijos dainos — fado išreiškia nepaprastą ilgesį, liūdesį ir svajones, toli atitrūkusias nuo tikrovės. O dabartinė tikrovė tikrai šiurpi.

Negausi, bet gerai organizuota komunistų partija, pasinaudojusi karių parama, suvalstybinio svarbiausias įmones, krašte sukėlė nerimą ir pasipriešinimą. Bažnyčios vadovai stėjo atviro kovon. Katalikų ir įvairių partijų milžiniškos eisenos baigėsi komunistų partijos 50 buveinių sunaikinimu. Susidūrimuose yra žuvusių, sužeistų. Tokia beginklės kovos suvestinė rugpjūčio mėn. pabaigoje.

Portugalieši prieštaravimai

Portugalija, turinti 35,510 kv. mylių, 10 mil. gyventojų, visais požūriais suskilusi. Jos šiaurinė dalis, kurioje vyrauja smulkūs žemės ūkiai, nedidelės pramonės ir prekybos įmonės, yra konservatyvi, priešiška komunistams ir stipriai Bažnyčios įtakoje. Pietinėje krašto dalyje yra stambių ūkių, kasyklų ir pramonės įmonių. Ir ten nedaug komunistų, bet jie sugebėjo įsitraukti į darbininkų profesines sąjungas ir joms vadovauti.

Dar didesnis krašte politinis suskilimas. Paskutiniuose IV.25 rinkimuose dalyvavo 12 vidurio ir kairiųjų partijų. Katalikams ir dešiniųjų partijųms nelėdo rinkimuose dalyvauti. Jų vadovai skatino šalininkus balsuoti už nuosaukias partijas ir nedėti į urnas tuščių balsavimo lapų. Socialistai ir demokratai laimėjo 64 proc. balsų, bet jie nesugebėjo

Ikaitintos nuotaukos

Rugpjūčio 8 d. Goncalves su darius komunistinę vyriausybę prasidėjo neramumai Portugalijoje. Šiaurinėje Portugalijoje lyg liepsna jie šokinėjo iš vieno miesto į kitą. Famalicao jie prasidėjo, kai buvo nusavintos smulkios tekstilės įmonės. Vietos nerimą sukėlė Fafe apylinkėje žemės nusavinimas, o Povoa de Lanhoso — katalikiškos radijo stoties užgrobimas. Didžiausias jėgų išbandymas įvyko Bragoje, nes ten susirinko kelios dešimtys tūkstančių katalikų protestuotų dėl radijo stoties uždarymo ir kitų komunistinės vyriausybės padarytų veiksmų. Kovoje buvo sužeista 30 asmenų.

Neramumai prasidėjo ir pietinėje krašto dalyje, ypač Lisabonos apylinkėse. Juos ruošė komunistų priešiniai, o kai kuriuose vietovėse ir komunistai ginti vyriausybę. Susirinkimuose dažnai panaudota jėga, bet vengta ginklų. Gyventojai išėjo į gatves reikšti nepasitenkinimą, vis dar laukiant komunistų pasitraukimo. Kariai laikėsi nuosaukiai. Visi laukė lūžio. Jei pasitarimai ir kalbos neturės poveikio komunistams, gali prabliuti ginklai ir prasidėti pilietinis karas.

Revoliuciniai lūžiai

Minėtus neramumus sukėlė komunistinės vyriausybės revoliuciniai lūžiai. Vyriausybė užmerkė akis, kai darbininkai perėmė mažas įmones ir jas tuojau

sugriovė. Daug mažų įmonių jau nebeveikia. Nemažą pakrikimą atnešė didžiųjų įmonių suvalstybinimas. Gamyba pakriko, sumažėjo prekių tiekimas krašto vartotojams ir išvežimas. Prekių įvežimas didinamas. Manoma, kad šių metų užsienio prekybos nepriteklis sieks 2 bil. dol. Jau dabar išsemti užsienio valiutos ištekliai.

Tokiose sąlygose infliacijos banga vis auga ir dabar jau artėja 40 proc. Bedarbių skaičius didėja ir dabar siekia 12 proc. dirbančių. Skurdžiame krašte skurdžia didėja.

Pigiausias Europos kraštas netrukus gali tapti brangiausiu. Vasarotojų skaičius šiais metais krito net 80 proc. Net ir stebuklingą Fatimos vietovę mažai užsieniečių tenkano.

Okinis gyvenimas glaudžiai susijęs su politiniu. Okinis pakrikimas vis labiau didina politinę įtampą. Tiesa, darbininkai patys sau pakėlė atlyginimą, bet įmonės negalėjo ilgai jo mokėti. Mėnaka nauda iš atlyginimo pakėlimo, kai infliacija sparčiai jį apkarpė, nes pakilo visų būtinų vartojimo prekių kainos.

Politinės šnektos

Romanai mėgsta gražbyliauti ir derinti prieštaras. Toks žaidimas ryškus ir dabartinėje Portugalijoje. Jis jau yra pakrikęs. Prezidentas F. da Costa Gomes nerinktas, vis plūduriavo lyg kamštis vandenyje, taikstėsi politinių jėgų susiklostymui, tarėsi su politinių partijų atstovais ir patarė ministeriui pirmininkui Goncalves pasitraukti iš pareigų. Goncalves vis dėsle ir teigė, kad jo pasitraukimas nepašalins politinės įtampos. Jo nuomone Portugalijai nepribrendusi demokratija, todėl ją gali valdyti tik fašistinė ar komunistinė diktatūra. Jis vis tikišosi karinio sąjūdžio paramos ir laukė progos galutinai sunaikinti priešus.

O. Saraiva de Carvalho, nusižiūrėjęs į komunistinę Kubos ir fašistinę diktatūrą, Mussolinio gerbėjas, bet neseniai tarėsis su F. Castro, o pastaroju metu paanūdo nuversti Goncalves. Staugus saugumo viršininko posūkis sudaryti demokratine vyriausybę iš visų partijų, žiūrint jai laimėjimo rinkimuose, rodė jo lanktumą ir politinį nesigaudymą. Kairysis karinis sąjūdis yra suskilęs. Dalis karių reikalauja su daryti demokratine vyriausybę. Kariuomenėje tebevyrauja įvairūs vėjai. Jos dalis jau nusigriežė nuo komunistų. Rugpjūčio 29 d. pasitraukė Goncalves.

Portugalams baigus šnektas, susirinkimus gavėse ir sudarius demokratine vyriausybę, vargu dar pradės gyvenimas plaukti ramia srove.

Prekybos žmonėmis pradžia. 1955 m. valstybinio vizito metu Vak. Vokietijos kancleris dr. K. Adenaueris susitarė su Sovietų vadais, kad šie išleisti tam tikrą vokiečių skaičių už tvirtai nustatytą atlyginimą. Dr. K. Adenaueris (viduryje) kelia taurę su N. Bulganinu. Greta sėdi N. Chruščiovas

AUTOBUSU PER MAROKĄ

REGINA BASLAVICIENE

41

Po oficialaus susipažinimo su Casablanca autobusu, pasileidžiam po miestą pėsčiom. Mudvi su Sofija taip nuvilioja turgus, kad grįžtam į jį sūrio, vaisių, duonos ir vyno, kuriuos parsinešam į viešbučio kambarį ir susėdusios ant balkono valgom. Viskas taip šviežia ir skanu, kad lieka tik trupiniai.

Pasistiprinusios iškeliaujam. Diena apsiniaukus ir grąso lietus. Einam pro kavines, puošnias krautuves, kurių vitrinose žiba brangieji akmenys, auksos apyrankės, grandinės, sunkiais klostais krenta turtinog brokadros ir sidabru žiba voratinklinės medžiagos. Užeinu paklausti kiek kainuoja — tik 90 dol. jardas.

Lauko kavinėje geriam turkišką kavą, o aplink slankioja vaikai ir siūlo nuvalyti batų. Pristatato jaunuolis, sakosi studentas, uždarbiaujas parduodamas karoliūs.

— Nepatinka, — sakau žiūrėdama į kiaukutėlių virtinę.

— Bet labai pigu, — jis įtikinėja.

Sunku atsikratyti. Pagaliau sutariam, kad ryt vėl čia ateisim ir gal tada padarysim biznį.

Š. AIRIJOS KONVENCIJA NESUTARIA

Lojalistai reikalauja ministerio galvos

A. J. STANIUS

Š. Airijos gyventojų išrinktoji konvencija paruošė naujai savivaldos konstitucijai po kelių posėdžių nepažengė nė vieno žingsnio pirmyn. Toks yra kiekvienos partijos ar politinės grupės nuomonių skirtumas, jog po pasitarimų tik paaiškėja, kad tos nuomonės gilėja ir plėtėja.

Patys svarbieji nuomonių skirtumai, kaip ir buvo galima laukti, yra tarp protestantų lojalistų ir airių katalikų atstovų dėl vyriausybės sudėties. Protestantai reikalauja, kad Š. Airijos ministrų kabineto nariais tegali būti tik daugumos atstovai, tai yra protestantai. Airių katalikų atstovai gali būti kai kurių įstatymo leidimo komitetų pirmininkai ir paruošti įstatymų projektus, bet ministrų kabinetas turės teisę pasakyti veto ir nepatinkamus projektus atmesti be jokio svarstymo. Airių atstovams tokios veto teisės neduodama. Protestantai galės Š. Airiją valdyti, galima sakyti, diktatoriškomis teisėmis. Aišku, kad tai yra demokratijos parodija, ir airiai su tuo niekuomet nesutiks. Jie reikalauja proporcingo dalyvavimo ministrų kabinete ir komitetuose tokiais pat teisėmis, kaip ir protestantai.

Užnugario baimė

Visiems 78-niems konvencijos nariams yra aišku, kad esminių klausimų — bendrai su airiais valdyti Š. Airiją — nėra jokių vilčių susitarti. Protestantai lojalistai bijo airiams daryti kokių nors nuolaidų, nes jų užpakalį budi net trys atskiros grupės pusiau karinių protestantų organizacijų, pilnai pasiruošusių civiliniam karui ir sektinėms žudynėms. Jie nesuabejotų likviduoti ir minkštuosius protestantų politinius vadus. Tokioje pat padėtyje yra airių atstovai, kuriems su ginklu rankoje grūmoja airių aktyvistai.

Tačiau pati svarbioji sprogstamoji medžiaga yra Š. Airijos protestantų darbininkų komitetas, kuris, praeitais metais nuvertęs Š. Airijos vyriausybę, nėra likvidavęs ir laikas nuo laiko posėdžiauja, sekdamas konvencijos pasitarimus ir britų vyriausybės planus. Tas komitetas, jei kai kurie nutarimai jam nepatiktų, susilpnintų protestantų poziciją, yra pasiruošęs vėl smogti visuotiniu streiku. Tuo pačiu laiku gali pajudėti ir protestantų pusiau karinės grupės.

Britų vyriausybės manevrai

Kaip į tuos visus Š. Airijos reikalus — pasitarimus be vilčių pasiekti teigiamų rezultatų — žiūri Londono vyriausybė. Ar

ji ką nors daro, kad nuomonių skirtumo praraja siaurėtų? Trumpai ir aiškiaiariant, Londono vyriausybė gyvena iliuzijomis. Ministeris Š. Airijos reikalams viena ir kitą pusę glosto abiem nuomonių skirtumais, jog po pasitarimų tik paaiškėja, kad tos nuomonės gilėja ir plėtėja. Ir situos jis yra airiams aktyvistams pasizadėjęs paleisti iki šių metų Kalėdų. Be to, kovo mėn. jis įsakė, kad vietinė Ulsterio policija nesilankytų grynai airių katalikų rajonuose. Britų kariai taip pat ten nesirodo be svarbios priežasties.

Protestantų vadai tokią politiką griežtai smerkia. Toks nuolaidų darymas, ypač internuotų airių paleidimas, tik didina airių aktyvistų užsispyrimą, duoda laiko pasiruošti ateities terorui, sutelkiant daugiau kapitalo ir ginklų, paruošiant naujus kadrus teroristų. Tokios pat nuomonės yra ir kai kurie britų kariuomenės vadai. Pavyzdžiui, pulk. Warren Sillitoe, buvęs Š. Airijos armijos viešųjų ryšių su visuomene viršininkas, pasmerkė Londono vyriausybės politiką, kaip saugumo pajėgų „išdavikišką aktą“.

Protestantų reikalavimas

Nenuostabu, kad Š. Airijos protestantai jau organizuoja stiprią akciją, reikalaujanti, kad Londono vyriausybė atšauktų Rees iš jo pareigų ir paskirtų naują ministrę Š. Airijos reikalams. Netarodo, kad Londono vyriausybė kreips didesnę dėmesį į tą reikalavimą bent iki spalio pabaigos, kada britų parlamentas grįs naujai sesijai po vasaros atostogų ir, kaip spėjama, kai kurių ministrų pozicijos bus pakeistos. Londono vyriausybė tebėra tvirtai nusistatčiusi, kad naujoji Š. Airijos vyriausybė turi būti sudaryta iš visų partijų atstovų ir airiai turi turėti tokias pat teises, kokias turi protestantai. Tai yra bandymas sujungti ugnį ir vandenį.

Taip ir tęsiasi daina be galo, tik skambanti vis baugiau. O dėsni — dantis už dantį — vykdomas kasdien.

AMERIKOS

VICEPREZIDENTO DARBAS

„Jau 16 kartų mūsų šalies istorijoje per 37 metus mes neturėjom viceprezidento. Niekas nepastebėjo jokio skirtumo krašto tvarkyme“ — teigė prez. Woodrow Wilson. (z)

je miesto panoramoj, o tarp jų pilkuoja parkai ir skruzdėlėm judančios gatvės.

Laimingai nusileidžiam ir vos vilkdamas nuvargusias kojas grįžtam į viešbutį. Pakely dar sustoju knygynė, nes akį patraukia „Demone en Lituanie“ knyga. Žinau tik, kad tai demonas ir Lietuva, bet to jau užtenka. Išleidžiu paskutinius dirham, nes tai paskutinė diena Moroke.

Sėdžiu minkštam fotely viešbučio salėj ir žiūriu į „New York Herald“, kurį skaito kaimynas.

— Kas naujo Amerikoje? — klausiu. Jis tik šiandien atskrido. Nori įsikurti Moroke ir atsigaubenti čia šeimą. Jis yra American oro linijos lakūnas ir galvoja, kad čia jo ateitis. Ryt turi interviu vienio kompanijoj, kuriai reikia lakūno.

Keista, kad iš visų kraštų ar miestų kas norėtų pasirinkti Casablanca, miestą, kuris neturi veido, kur senovės pėdsakų beveik nebėra, kur naujovė dar tik kūrimosi stadijoje, kur kertasi Afrika su Europa ir kiekvienas žmogus atrodo ateivis.

Kai rytą pakylam virš Moroko, debesys paslepia žemę ir vandenį. Užsimerkiu ir jaučiu, kad gyvenimas skrieja kartu, nes viduje slėpi pasaulis, praturtėjęs nauju pažinimu.

(Pabaiga)

BOSTONO ŽINIOS

LAISVĖS ŠALIS BE LAISVĖS

Teisėjų įsakymas vežioti vaikus - mokinius panaikino pagrindinę tėvų ir vaikų laisvę. Prieš tėvų norą vaikai atimami kiekvieną dieną keliomis valandomis iš tėvų ir vežami ten, kur visagalis teisėjas nori. Vaikai negali lankytis mokyklos kur jie ir jų tėvai nori. Jiems ir draugus parenka teisėjai. Vežiojimas labai nuostolingas. Be to, mokslui lieka mažai laiko, dalis jo praleidžiama autobusuose.

Bostone dėl to įsakymo vežioti ir vežiojimo įtampa tarp rasų ir net rasių. Minios žmonių eina gatve kalbėdamas rožinį, bet policija juos išvaiko.

Mokyklų atidarymo dieną buvo suminti apie 80 žmonių. Yra daug sužeistų. Jeigu kas kitas, o ne teisėjas taip sukišintų žmones ir darytų milijoninius nuostolius, jis būtų sodinamas už grobų. Bet kada tai daro teisėjas, jam už tai jokios bausmės.

Didžioji laisvės šalis virsta diktatūra.

VYSK. VALANČIAUS, DAIL. ČIURLONIO IR TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS IR AKADEMIJA

Vysk. Motiejaus Valančiaus ir dail. Mikalojaus K. Čiurlonio minėjimas, bei Tautos šventės prisiminimas įvyks rugsėjo 20 d., šeštadienį, 6 val. bus pamaldos sv. Petro parapijos bažnyčioje So. Bostone. 7:30 val. vakare minėjimas Lietuvių Piliečių draugijos auditorijoje, So. Bostone.

Paskaitą skaitys prof. kun. Stasys Yla. Koncertinę dalį atliks lietuvių oktetas iš Cleveland, vadovaujamas Rytio Babicko. Po programos kavutė. Rengia LB apylinkės valdyba.

LITUANISTINĖ MOKYKLA

Lituanistinėje mokykloje mokslo metai prasideda rugsėjo 20 d. 9 val. ryto pamaldomis sv. Petro parapijos bažnyčioje, o po to pamokos prasidės pernykštose patalpose Gavin Schol, Rochester St., So. Bostone.

MIRĖ KAZYS BALTA

Rugsėjo 7 d. širdies smūgio ištiktas staiga mirė ekonomistas Kazys Baltas, 63 metų amžiaus. Palaidotas Brocktone.

BICENTENNIAL REIKALU

Valstijos įstaiga, Massachusetts Bicentennial Commission, pradeda finansuoti įvairius projektus ryšium su JAV 200 metų sukaktimi. Ji suteikia tokiame projektui pusę lėšų, o kita pusė turi būti surinkta tautybės, įteikusios projektą.

Specialus Bostono apylinkės lietuvių Bicentennial komiteto pakomitis rūpinasi tokio ypatingo projekto pasiūlymu iš lietuvių pusės. Numatytas projektas - 30 minučių ilgio vaizdinis-žodinis montažas apie Massachusetts lietuvių gyvenimą nuo pirmųjų kolonijų įsikūrimo iki dabarties.

Massachusetts valstija šioms projektams lėšas skirsto pagal nustatytus terminus, ir buvo tikimasi lietuvių projekto pasiūlymą įteikti iki š. m. rugpjūčio 15 d. Tačiau nesurinkus pilnos reikalingos sumos - 2.500 dol., nuspręsta lėšų teikimo vėlyvą tęsti iki sekančio lėšų skirstymo termino - lapkričio mėn.

Jei pilna suma nebūtų surinkta iki nustatytos pasiūlymų įteikimo datos lapkričio mėn., tai visos aukos bus grąžintos.

Šiam specialiam lietuvių projektui jau yra aukoję šie asmenys: po 25 dol. - B. Palulis ir J. Sonda; po 15 dol. - K. Barūnas ir G. R. Simonaičiai; J. Gimbutas 12 dol.; po 10 dol. - S. Eliva, J. Kuodis, S. Lušys, E. Ribokienė, T. Stankūnaitė, V. Vaičiūgienė ir T. Vasiliauskienė, D. Giedraitis 5 dol.

Aukos prašo siųsti tiesiog į šiam tikslui atidarytą sąskaitą, čekius išrašant Lithuanian Media Bicentennial Fund vardu, Acct. No 296357 c/o So. Boston Savings Bank, 460 West Broadway, So. Boston Mass. 02127.

Taip skelbia lietuvių tam reikalui sudarytas komitetas.

TRUMPAI

Komp. Darius ir Laima Lapinskaiai su sūneliu buvo atvykę į Bostoną aplankyti Dariaus tėvų, kurie gyvena So. Bostone.

Lituanistinės mokyklos mokytoja ir aktyvi skautų veikėja Paulina Kalvaitienė viešėjo pas savo bičiulius Filomeną ir Adomą Kantautus, kurie gyvena Edmonton, Alberta.

Albertos universitetas išleido arti tūkstančio puslapių Kantautų parašytą knygą Lithuanian Bibliography.

Laima Jasaitienė, dr. St. Jasaičio žmona, lankėsi Kalifornijoje, kur gyvena jų duktė Dalia.

Skautų veikėjas inž. Juozas Liubinskas su žmona Daiva ir vaikais: Gile, Aldu, Tauru ir Linu lankėsi Bostone Liubinskaiai gyvena Chicagoj. Liubinskas dalyvavo "Wood Badge" - Gilvelio Amerikos skautų vadovų kursoose New Hampshire. Tuose kursuose vadovais buvo lietuviai - Antanas Saulaitis ir Česlovas Kilulis ir 13 lietuvių kursantų.

PARENGIMAI

Rugsėjo 20 d. LB Bostono apylinkės rengiamas Tautos šventės, o taip pat vysk. M. Valančiaus ir dail. M. K. Čiurlonio minėjimas.

Rugsėjo 28 d. Pabaltiečių d. jos koncertas 3:30 val. First and Second Church.

Rugsėjo 30 d. 8 val. vakare kamerinis muzikos koncertas irgi First ir Second Church. Šie abu koncertai yra Bicentennial komiteto rengiami.

Spalio 4 d. Lituanistinės mokyklos banketas Lietuvių Piliečių d. jos salėje.

Spalio 12 d. Laisvės Varpo koncertas Lietuvių Piliečių d. jos salėje.

Lapkričio 9 d. Baltų draugijos koncertas.

Lapkričio 23 d. Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakties minėjimas Liet. Piliečių d. jos salėje.

Mūsų kolonijose

Seattle, Wash.

GRACIOS VESTUVĖS

Šią vasarą Dalia V. Lapinskaitė susituokė su Roger P. Hagan. Jungtuvės įvyko St. Paul katalikų bažnyčioje. Jaunuosius sujungė iš Chicago atvykęs kunigas F. Gureckas, Lapinskų šeimos draugas. Koncelebravo ir gražų pamokslą pasakė vietos klebonas kun. Gerald Levett. Jungtuvėse dalyvavo visa Seattle lietuvių kolonija. Vaisės buvo atliktos lietuviškame stiliuje, su nėm dainom ir kitomis mūsų

Dalia V. Lapinskaitė ir Roger P. Hagan, abu iš Seattle, Wash., sukūrė naują šeimos židinį.

piršlio (dr. Vidimanto Ralio) "korimū", lietuviškom vestuvėms įrengimui, kurios amerikiečiams svečiams labai patiko.

Jaunoji baigė meno istoriją Washingtono universitete ir dabar ruošiasi magistro laipsniui, jaunas baigė tame pačiame universitete popieriaus apdirbimo (Pulp and Paper) technologijos institutą ir dabar ruošiasi magistro laipsniui Paper Chemistry institute, Appleton, Wis. Šiuo metu jis su žmona ten ir gyvena.

Jaunosios tėvas arch. Vytautas Lapinskas ilgesnį laiką gyveno Chicagoje ir buvo Liet. Inžinierių dr. jos pirmininku. Dabar dirba svarbų darbą lėktuvų Boeing kompanijoje. Jo specialybė - aerodromai. Jaunosios motina turi Seattle gerai einantį moterų rūbų biznį. Jaunojo tėvas yra egzektivyviname poste toje pačioje Boeing bendrovėje. Vestuvėse dalyvavo daug

SKIRTUMAS TARP ŽMONOS IR SEKRETORES

Jeigu mano sekretorė ketėtų dieną susirgo sloga ir neatėina į darbą, aš turiu uždaryti savo raštinę ir eiti su rankluosčiu į prausyklą pasikarti.

Jeigu žmona susirgo plaučių uždegimu, aš turiu priminti sekretorei, kad ji praneštų "Blue Cross and Blue Shield", - sako didelės prekybinės kompanijos prezidentas. G.

svečių ir iš Chicago: jaunosios motinė Jadvyga Lapinskienė ir jaunosios tėvelio sesuo Gražina Varnaitienė su visa savo šeima. Visi Seattle ir Olimpijos lietuvių labai daug prisidėjo prie šių šaunių vestuvių rengimo. Svečiai amerikiečiai buvo sužavėti lietuviškų papročių vestuvėmis ir ilgai apie jas kalbėjo. Mes linkime jauniems daug Dievo palaimos tolimesniajame jų gyvenime. F. G.

A. + A. ALBERTUI VENGRIUI mirus,
žmonai NIJOLEI, dukrelei AUKSEI, sesutei IRENAI BERNOTAVIČIENEI su šeima reiškiamo gilią užuojautą.

Kr. Donelaičio Mokytojų Taryba
ir Tėvų Komitetas

A. + A. BIRUTEI BIELSKIENEI mirus,
liudinčius: vyrą EDVARDĄ ir DUKRELES, tėvus P. NOVİKUS, sesutę GENOVAITĘ SABALIAUSKIENĘ su šeima ir kitus gimines, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

M. J. Arstikiai
D. J. Bytautai

A. + A. GENOVAITEI KUINIENEI mirus,
dukroms ALDONAI KRAUCIŪNIENEI ir DANAI SKOPIENEI, sūnams JONUI ir ALGIUI KUINIAMS ir jų šeimoms reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Romas ir Nijolė Biliūnai su šeima
Dayton, Ohio

A. + A. MARIJAI MIKAILIENEI mirus,
jos vyrui inž. JURGIUI, sūnui JUOZUI su šeima, dukrai ALDONAI gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Dr. Petronėlė Totoraitienė
Virginija ir Algis Norkevičiai

A. + A. MARIJAI MIKAILIENEI mirus,
jos vyrui JURGIUI MIKAILAI, dukrai ALDONAI, sūnui JUOZUI su šeima ir visiems giminiams reiškiamo užuojautą.

Korp! Kęstutis

A. + A. CECILIA J. POŠKA
Gyveno 1428 S. 49 Court, Cicero, Illinois.
Mirė rugsėjo 15 d. 1975, 7:45 val. vak., sulaukus 52 m. amžiaus. Gimė Chicagoje, Illinois.
Pasiliko dideliame nuolūdimė motina Mary Šrupšienė, dėdė Kazimieras Kavalauskas, brolis Valentinas su žmona Molly Ann, brolis vienuolis Joseph, F.S.C., sesuo Dolores Dauzvardis su vyru Peter ir šeima, brolis Alex Šrupša, teta Albina Poška su sūnum John ir kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Priklausė Moterų Sąjungos 46-tai kuopai, Sv. Kazimiero Akademijos rėmėjų dr. jai ir Sv. Pranciškaus Seserų rėmėjų dr. jai.

Kūnas bus pašarvotas treč., 4 val. popiet Petkaus koplyčioje, 1410 S. 50 Ave., Cicero, Ill.

Laidotuvės įvyks penktad., rugsėjo 19 d. iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėta į Sv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdi: Motina, dėdė, broliai, sesuo ir kiti gimines.

Laid. direkt. Donald A. Petkus - Tel. 863-2108.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

Ivairių prekių pasirinkimas, motoriniai, šaldytuvai, maistas, doleriniai
CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILAI
COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos
Radijai
Stereo ir oro vėsintuvai
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. - Tel. 776-1486

NAMŲ REMONTAS

PRIEMONA KAINA
Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Įrengiu kambarius rūsy, Dažau.
Zigmas, tel. 778-0838 po 6 v. v.

NAMŲ APSILDYMAS

Taisau senus ir įdedu naujus pečius. Pigiai išvalau, taipgi alyvinu perdūrus 3/4 dujų. Įdedu vandens šildytuvus. Kreiptis -
A. BANYNS - 447-8806

VALOME

KILIMUS IR BALDUS
Planname ir vaškuojame
visu rūšių grindis.
J. BUENYS - Tel. RE 7-5168

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

BOB'S ELEKT. PATARNAVIMAS

BET KOKS
ELEKTRINIS DARRAS
• pigus laidų pervedimas
• circuit breaker panelis
• 220 voltų įvedimas
• bet kokių dydžių darbas
353-3438

MOVING

SERENAS perkausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
TELEF. - WA 5-8063

M. A. ŠIMKUS

REAL ESTATE NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, pildomi PILIETIŠKOS PRAŠTAMAI ir kitoki blankai

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit ir žiniaringai ir garantuoju.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. CA 4-5634

A. VILIMAS

MOVING
Apdraustas perkaramas
Ivairių atstumų
823 WEST 34th PL. UE
Tel. - FBentier 6-1882

PROGOS - OPPORTUNITIES

REAL ESTATE

Gražus 7 kamb. namas: 3 miegamieji, 2 1/2 vonios, air conditioned, arti ežero, 60 mylių nuo Chicago, įruoštas gyventi visiems metų laikams, akro sklypas. \$52,000. Michigan, MI. Skambinti vakarais tel. 616-489-1382.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas - Pardavimas - Valdymas
Draudimai - Income Tax
Notariatas - Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS
6435 S. Kedzie Ave. - 778-2333

3 butai ir biuro patalpa. 50 p.

sklypas. Brighton Pk. Mūr. namas, nebrangus. Reikia skubiai parduoti.
5 butai po 5 kamb. Mūrinis - medinis. \$1,100 pajamų mėn. Prašo \$50,000. Marquette Pk.
10 butų mūrinis. Nauji įrengimai. Labai geros pajamos šavininko patalpa. Labai geras namas. Reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS, REALTY

2951 W. 63rd St., 436-7878

BUD'S REAL ESTATE

PIRKSI - PARDUOSI - NUOMOSI
Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS

4369 Archer Ave., 254-5551
135th & Archer Ave. - 257-2967

Prieš Mokslo Metus

1 kamb. mūro rezidencija. 2 vonios, air conditioning, karpetai, gražus baldinimas, 2 auto garažas. Tuoj galite užimti. Marquette Pk. \$29,750.

2 butai - 19 metų mūras ir mūro garažas. Nauji atskiri šildymai, air conditioning, karpetai. Įrengtas baldinimas. Per mėnesį gaunata viena buta. Arti parko. \$55,700.

Gražus Georgian 5 kamb., 46 p. lotas, 2 auto garažas. Jau turime raktą. Arti ofiso. \$18,250.

6 kamb. "expandable" 18 metų mūras. 2 auto. garažas. Marquette Pk. \$23,900.

6 kamb. mūro namas. 2 auto. garažas. Beveik prie Marquette Pk. bažnyčios. Jau laisvas \$21,000.

8 butų mūras. Naujas garų šildymas. Nauja elektra. Alumina laukai \$15,000 pajamų metams. Arti mūro \$17,700.

Įnuoms 10 metų mūro rezidencija. 3 miegamieji, 2 vonios. Karpetai. Beusento gražuoliai. Kampinis 40 p. lotas. 2 auto mūro garažas. Arti Kedzie - Nablesco. \$37,500.

1 1/2 aukšto, 18 metų mūras. 2 butai. 2 auto garažas. Arti mūro. Ligos verda atiduoti už \$33,500.

3 aukšto mūras. Pultas 2 po 5 kamb. butai ir 2 kamb. sausas baldinimas. Naujas garų šildymas. Garažas. Arti mūro. \$25,900.

Platas ir pigus lotas su garažu. Arti Maria High School. \$5,900.

VALDIS REAL ESTATE

2625 W. 71st St., tel. RE 7-7200

DEMESIO!

KAIP SUDAROMI

TESTAMENTAI

- Paruošė -

dipl. teis. Pranas Šulcas

Testamentai su legaliskomis formomis bei affidavitais jau gaunami.

Tai nauja pagerinta laida

Cia nuosekliai aptariamas testamentų reikalingumas ir jų galia bei nurodoma jų forma ir paduodami pavyzdžiai ne tik pagal JAV veikiančius įstatymus bet ir Vokietijoje, Anglosaksų pasaulyje bei Nepriklausomoje Lietuvoje.

Gaunama "DRAUGE"
Kaina su Legaliskomis Formomis \$3.50; be jų formų - \$3.00.
Illinois gyventojai prašomi pridėti 5 proc. mokesčius

Remkite "Draugą".

HELP WANTED - MOTERYS

DEMONSTRATE PLAYHOUSE TOYS

Part Time - Full Time
Ideal Hours - Top Commission
No collecting or delivery
CALL - 736-4212

HELP WANTED - VYRAI

Real Estate Broker

WE ARE LOOKING for a Qualified and Aggressive man - to Cover the Chicago Metropolitan Area. THIS is an Excellent Opportunity to work with a Long Established Land Development Firm.
For further information call -
MR. BUNZELL (312) 887-9400
Monday thru Thursday

BUS BOYS

Must have some experience.
Full and part time. Permanent.
Day and night positions.
Must speak some English.
LAKE TOWER INN
600 N. Lake Shore Drive, Chicago, Ill.

INSURANCE INSPECTOR

Full or Part Time.
Must have car.
Will train
CALL - 922-3038

IEŠKO DARBO

Lietuvė moteris ieško darbo - prižiūrėti ligonį arba priešmokyklinio amž. vaikus tarp 9 v. r. ir 3 v. popiet Marquette Pk. apyl. Skambinti 476-3128

ISIGYKITE DABAR

ISGANIMO KELIAS

Filiotėja

Šią knygą parašė sv. Pranciškus Salezas. Ją apdirbo, sutrumpino ir lietuvišką tekstą patobulino kun. dr. K. A. Matulaitis, MIC.

Autorius laišky forma kreipiasi į Filiotėją (mylimą sielą) su patarimais ir pamokymais, kaip gyventi maldingai ir dorovingai gyvenimą. Čia yra daug gražių minčių bei nurodymų bet kokiai gyvenimo kelyje. Knyga tinka kiekvienam, kas nėra abejingas savo sielos išganymui, kas ieško tiesos ir siekia geriau suprasti savo uždavinį žemėje.

Gaunama "Drauge", kaina \$3.50.

Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% mokesčius.

× Medžio ir keramikos rankdarbių galima gauti "Draugo" administracijoje. Yra gražių dovanų įvairioms progoms. Prie progos apsilankykite ir matysite, kad kainos yra prieinamos. Galit gauti mažų lietuviškų vėlavėlių ir kortelių visoms progoms. Aplankykite "Draugą", 4545 W. 63rd St. Chicago, Ill., 60629.

Remkite tuos biznierių, kurie skelbia diena "Drauge".

ETNINIO SĄJUDŽIO PERSPEKTYVOS IR LIETUVIAI

L. RASLAVICIUS

(tesinys)

Dr. Byron G. Massialas (graikas), pedagogikos profesorius iš Floridos valstybinio universiteto, nušvietė jų projekto, pavadinto "Greek - American Experience", išvystymą. Su giliu supratimu graikiškųjų amerikiečių paruošta tekstinė medžiaga.

Jie turėjo daug sunkumų su socialinių mokslų srities medžiaga, nes rado daugybę medžiagos apie senuosius (klasikinius) graikus, bet labai mažą apie graikų imigrantus. Didelis dėmesys buvo kreipiamas į vaikų motyvą. Vaikai noriai mokosi, kai turi projektus išreikšti iš savo mintis. Projekto paruošė 18 vienetų, kurie apima imigraciją, gyvenimą naujame pasaulyje, socialines institucijas, atsižvelgiant iš Graikijos ir prigydytas naujosios sąlygos. 3 vienetai apie graikų muziką, muzikos instrumentus ir šokių paruošė graikų kilmės Metropolitain operos žvaigždė. Baigdamas pažadėjo vakarienių metu Roditys restorane pagroti iš juostos graikų muziką.

Dr. Karl Bonutti iš Clevelando valstijos universiteto, etninių studijų išvystymo projekto direktorius, pranešė, kad jų projektas paruošė 15 vienetų, apimančių literatūrą, meną, istoriją ir kitas sritis. Jie naudojo vaizdines, garsines ir tekstinės priemonės. Etninių grupių įnašams pavaizduoti medžiaga suksistė pagal sritis, pvz. architektūra, muzika, menas ir t. t., suregistravo su trumpomis biografijomis žiniomis visame krašte žinomus ir išgarsėjusius etninės kilmės asmenis. Susipažinimo su paruošta etninių studijų medžiaga seminaruose dalyvavo 100 su viršum mokytojų. Dabar, Katalikų ir Miesto švietimo taryboms bendradarbiaujant, ši medžiaga bus išbandyta mokyklų klasėse. Buvo parašyta dvidešimties etninių grupių monografijos (jų tarpe ir lietuvių dr. J. Jakšto). Kiekvienos monografijos bus atspausdinta po 1000 egzempliorių ir 1 egz. kainą bus 5 dol.

Rita Dee, direktoriaus pavaduotoja iš Illinois urbanistinio ir etninio švietimo įstaigos Chicagoje, kalbėjo apie produkto kokybę. Gražiausia monografija, nustos savo vertės, jeigu ji bus išsiaiškinta. Ji ragino į produkto paruošimo ar išvystymo darbą įjungti ir mokytojus, kurie turi mokinio poreikių tikslines pajautimą, negu akademinių bokštuose užsidarę profesorius.

Michael Karmi, iš imigracijos istorijos tyrimų centro prie Minnesotos universiteto St. Paul mieste, pasakojo, kad Minnesotoj etninės studijos klesti didelės trejoms metams skirtos pašalpos iš Rockefellerio fondo dėka. Be to, jų centras turis apie 30 mažesnių stipendijų, maždaug po 3000 dol., asmenims, rašančioms disertacijas iš imigracijos istorijos. Šis centras palaiko glaudžius ryšius su Suomijos universitetu. Šiuo metu ten vieši

5 Suomijos mokslininkai. Per 10 metų buvo renkama imigracijos klausimais medžiaga, daugiausia iš laikraščių iškarpų. Dabar ji sukatologuota ir paruošta naudojimui. Jau atspausdinta 15 darbų, naudojantis ten sukaupta medžiaga. 5 doktoratų tezės jau užbaigtos, o 6 dar teberašomos.

Edith W. King, pedagogikos profesorė, suminėjo, kad Bolder, Colorado universiteto socialinių mokslų skyrius, turi surinkęs daugybę medžiagos apie įvairias etnines grupes ir paruošęs tos medžiagos bibliografiją.

Foster Braun, iš Detroito Etninių studijų centro, aiškino, kad jis buvo išdėjęs didesnę skaičių įvairių brošiūrų, paruoštų ir išleistų jų įstaigos, kurios konferencijos dalyvių buvo be matant išgrabistytos. Bet jis aiškino toliau, kad jų dėmesys yra nukreiptas į procesą, o ne medžiagą ar produktą. Jie labai originaliai prieina prie informavimo apie Detroito etnines grupes. Pavyzdžiui, jie turi išleisti atskiras brošiūras apie etninių grupių apgyventas miesto dalis, jų grupių organizacijas, verslo įmones, kultūrinės institucijas, jų adresus ir joms vadovaujančių asmenų pavardes.

William Wei, Chicago Illinois projekto programos išvystymo koordinatorių, apibūdino šio projekto paruoštus 3 vienetus ir planuojamą paruošti dar ir 4-tą, vadinamą "entry unit", — tai imigracijos istorijos vienetą. Be to, yra paruošta mokytojų vadovėliai, vadinami mini-kits, atskiri kiekvienai etninei grupei.

Etninės politikos dėka ir lietuviams pasisekė savo trigrasį įterpti. Nors mes nebuvo viena iš tų atrinktųjų grupių šiame projekte, bet, išnaudojus susidariusias sąlygas, buvo mums pasiūlyta įsijungti kaip vienai iš pridėtinųjų grupių. Tačiau pasiūlymas būtų likęs neišnaudotas, jeigu ne "senosios gvardijos" mokytojų besąlyginis atsidavimas švietimui ir lietuviškiems reikalams. Jie dalį savo atostogų paskyrė medžiagos parinkimui, apdovanojimui, pritaikymui maždaug 8-to skyrus lygiui. Projekto direktorius pareiškė, kad lietuvių paruošta medžiaga gali būti jungiama į atitinkamus vienetus, visai jos nepakeitus. Taigi iš to išplaukia išvada, kad darbams atlikti, kurie reikalauja specialaus pasiruošimo, turime surasti tos srities specialistus. Betgi tų darbų yra tiek daug, kad nei vieno, nei dviejų asmenų neužtenka. Dėmesys krypta į Amerikoje pedagoginius mokslus baigusius ir dirbančius viešosiose ar katalikiškose mokyklose ir laukiame, kad išgarsime atsiliepiant: "Stai aš, kuo galėčiau padėti". Deja, iki šiol išgirdome tik vieną tokį balsą, tai N. Martinaitytės-Armilienės, kuri pasiūlė tarpininkauti ir dar atsiuntė keletą savo kartos mokytojų adresų.

Dalyvavimas etninių studijų darbuose nėra vien pačios LB švietimo tarybos uždavinys. Jis vyksta viso krašto mastu, o švietimo taryba susispietusi Chicagoje. Visai būtų natūralu, kad vietovėse, kaip New Yorkas, Bostonas, Detroitas, Los Angeles, lituanistinių mokyklų vedėjai susitarę su mokytojaus, surastų pajėgius asmenis jungtis į tų vietovių etninių studijų veiklą.

Kur mes, lietuviai, stovime etninio sąjūdžio veikloje ir ko iš to sąjūdžio tikimės?

1. a) Pirmiausia mes norime, pasinaudodami etninių studijų įvedimu į Amerikos mokyklas, supažindinti priaugusias Amerikos kartas su Amerikoje gyvenančiais lietuvišiais, jų siekimais ir ryšiais su savo kilmės kraštu. b) Trumpai nušviesti Lietuvos istoriją, padėti, nešant okupacijos jungą, persekiojimus ir lietuvių tautos troškimą bei viltį išsilaivinti ir gyventi laisvu, nepriklausomu gyvenimu c) Pademonstruoti lietuvių kalbos formų senumą, mūsų gražiausias dainas, šokių, papročius, traci-jas, liaud. meną, audinius juostas, tauti. rūbus ir t. t. d) Iš-

kelti lietuvių įnašą į Amerikos gyvenimą visose srityse, tiek ūkinėje, tiek mokslinėje ir kultūrinėje srityje.

2. Mes jau naudojame tautinių grupių politines ir mokslines koalicijas. Man ateina galvon keli atvejai: Batunas, Pabaltijo santalka, Pabaltijo institutas, Pavergtų tautų koalicija, jeigu taip būtų galima šį junginį pavadinti. Atskirose vietovėse šis junginys yra daugiau spontaniškas ir sporadiškos pobūdžio, kai rengiamos vienokios ar kitokios demonstracijos. Šis tautinių grupių junginys būtų daug efektingesnis, jeigu būtų paverstas pastovia organizacija, kaip pvz.

Alliance of Friendship organizacija Chicagoje, kuriai priklauso beveik visi slavai antikommunistai ir kuri aktyviai dirba ne tik politinėje, bet ir kultūrinėje srityje. Su šia organizacija lietuviai susiduria Chicago Illinois tarptautinių studijų projekto Patariamųjų taryboje, o politinėje srityje LB asmenys palaiko ryšius kartais atsilankydami jų susirinkimuose ar parašydami straipsnius apie padėtį Lietuvoje jų leidžiamam leidiniui. Būtų labai lengva ir naudinga sustiprinti ryšius su šia organizacija, kuri lygiai, kaip ir mes, kovoja prieš bendrą prieša.

(Bus daugiau)

PADĖKA

A. + Kun. dr. Andrius Baltinis

Mirė 1975 m. rugsėjo 5 d. ir buvo palaidotas rugsėjo 9 d. Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai dėkojam J. V. Brizgini ir Sv. Jurgio parap. klebonui kun. A. Kiškiniui. Taip pat dėkojame kun. dr. A. Juškai, kun. Z. Ramanauskui, kun. M. Kirklui ir kleb. kun. J. Kuzinskui iš Waukegan, ir visiems kunigams, kurie dalyvavo pamaldose ir palydėjo į kapines.

Dėkojame dr. P. Kisieliui ir dr. Pauliui.

Dėkojame Sv. Jurgio parapijos vienuolėms ir mokyklos vaikams. Taip pat dėkojame Sv. Jurgio parap. organizacijoms.

Dėkojame laid. direkt. Jurgiui F. Rudminui už nuosirdų ir malonų patarnavimą.

Taip pat dėkojame Sv. Jurgio parap. parapiečiams ir kitiems, kurie suteikė Jam paskutinį patarnavimą.

Liekame amžinai dėkingi visiems.

Nuliūdę brolis ir sesuo Lietuvoje, sesuo Vokietijoje ir pusbrolis bei draugai

PADĖKA

MIRUS A. + A. VLADUI BALTRUSAIČIUI,

mūsų brangiam Vyru ir Tėveliui, reiškiamė viešą padėką visiems, kurie skausmo valandose mus tikrai suprato, ramino ir guodė.

Dėkojame kun. Pr. Garšvai, atkalbėjusiam prie karsto maldas, kun. J. Vaškui, tarusiam jautrų atsisveikinimo žodį bažnyčioje ir kun. A. Pachenkui už šv. Mišias, paskutines maldas ir palydėjimą į kapines.

Dėkojame šv. Mišių metu giedojusiems solistam M. Momkieni, J. Vazneliui, juos vargonais palydėjusiam A. Kalvačiui ir parap. chorui, ypač jautriai pagiedojusiam paskutinį kartą savo Vadovui jo paties išmokytas giesmes.

Dėkojame Laidojimo įstaigos direktoriui J. Evans ir karsto nešėjams V. Juodkai, A. Kazlauskui, V. Momkui, N. Sabaliūnui, A. Sprindžiui, J. Vazneliui ir sol. A. Sprindžiui už tartą atsisveikinimo žodį kapuose Lietuvos ir Chicago Liet. Operos vardu.

Pagaliam dėkojame visiems, visiems, ji taip gausiai lankiusiems koplyčioje, dalyvavusiems paskutinėje jo šios žemės kelionėje, atsiuntusiems gėlių, šv. Mišių ir piniginių aukų, pareiskusiems užuojautas spaudoj ir laiškais.

Mūsų ypatinga padėka jam daug padėjusiam kleb. kun. A. Zakarauskui ir velionio draugams p. p. Cibams ir p. p. Sabaliūnams.

Visiems, visiems, kurie velionį nuosirdžiai mylėjo, jam padėjo, o dabar jam mirus, jo šviesų prisiminimą širdyje nešioja ir maldose jį prisimena, tariame nuosirdų padėkos žodį

E. Baltrusaitienė,

duktė Karilė ir sūnus Putinas

Mūsų korporantei

A. + A.

d. gyd. MARIJAI MIKAILIENEI

mirus,

jos vyrą inž. Jurgį, dukrą, sūnų ir gimines širdingai užjaučiame.

GYDYTOJŲ KORP. GAJA

A. + A.

Dr. Marijai Strazdaitei-Mikailienei

mirus,

jos vyrą inž. JURGĮ MIKAILĄ, sūnų JUOŽĄ ir dukterį ALDONĄ širdingai užjaučiame

Juožas ir Ona Strimačiai

DRAUGAS, trečiadienis, 1975 m. rugsėjo mėn. 17 d.

5

PADĖKA

JURGIS RUDOKAS

Mirė 1975 m. rugpjūčio 21 d. Palaidotas 1975 m. rugpjūčio 23 d. Sv. Kazimiero kapinėse.

Norime padėkoti visiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo į amžiną poilsio vietą.

Nuosirdžiai dėkojame kun. Jonui Plankui, kuris atlaikė gedulinę pamaldą už jo sielą ir palydėjo velionį į kapines.

Dėkojame prelatui D. Mozeriui už atsilankymą į koplyčią

Dėkojame Agatha Gurister už giedojimą bažnyčioje.

Nuosirdus dėkui visiems, kurie užrašė šv. Mišias už jo sielą.

Dėkojame visiems, kurie pareiškė mums toje liūdesio valandoje užuojautą.

Dėkojame visiems laidotuvių dalyvavusiems.

Dėkojame grabnešiams ir laidotuvių direktoriui Petriui Bieliūnui už malonų patarnavimą

Visiems, visiems nuosirdus dėkui.

Duktė Laverne Waychas, sūnus Teodoras, marti Stefania

Laidotuvių Direktoriat

MAZEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYNS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME — TEVAS IR SŪNUS —

TRYNS MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Tel. GROvenhill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktoriat

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas YArds 7-1741

Laidotuvių Direktoriat

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672

424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213

11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-8572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

SKAUTAI

(Atkelta iš 2 pusl.)

Praktišką kursų dalį baigė šie lietuviai skautininkai: s. R. Jakubauskas — Worcester, s. A. Glodas — Worcester, v.s. V. Morikūnas — Toronto, ps. R. Zinas — Bethlehem, Pa., s. K. Matonis — New Jersey, s. R. Fabijonas — Chicago, s. S. Miknaitis — Chicago, s. J. Liubinskas — Chicago, s. B. Aleksandravičius — Hartford, s. P. Molis — Shrewbury, s. V. Vidugiris — Los Angeles, ps. G. Lešys — Los Angeles ir v.s. A. Samušis — New York.

V. s. Antanas Saulaitis ir v.s. Česlovas Kiliulis kursuose dalyvavo kaip instruktoriai.

A. + A. Wacławas Brazauskas

Gyveno 3914 W. 65 Street, Chicago, Illinois.

Mirė rugsėjo 15 d., 1975, 5 val. ryto, sulaukęs 85 m. amž.

Gimė Lietuvoje, Marijampolės apskrityje, Šunskų kaime.

Amerikoje išgyveno 62 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime duktė Mary, Lietuvoje sesėrys ir brolis ir kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 West 69th Street.

Laidotuves įvyks ketv. rugsėjo 18 d. iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėtas į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuose.

Nuliūdę: Duktė ir kiti giminės.

Laid. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs, Tel. 737-1213

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

× A. a. kun. dr. Andrius Baltinis mirė apgaili Chicago latviai, kurių artimas bičiulis velionis buvo. Gerai žodžiu ir raštu mokėdamas latvių kalbą. A. Baltinis buvo atlikęs nemažą vertimų iš vienos kalbos į kitą. Latvių žurnalistas Raimonds Čaks savo laiške, atsiųstame "Draugo" redakcijai, nuosirdžiai prisimena savo vizitus šv. Jurgio klebonijoje, kurioje velionis gyveno, su juo vestus pokalbius abiejų tautų suartėjimo reikalu ir apgailestauja perankstyvą pasitraukimą iš gyvųjų tarpo.

× "Drauge" šiandien baigiami spausdinti Reginos Raslavičienės įspūdžiai "Autobusu per Maroką". Rytų bus pradėta spausdinti atkarpoje A. Giedriaus novelė "Vanagai".

× Kun. A. Kezys, SJ, baigia pagaminti garsinį filmą apie a. a. prof. J. Brazaity. Filmo premjera bus akademijos Brazaity paminėti metu, lapkričio 30 d. Jaunimo centre.

× Petronėlė Seniūnienė, aktyvi Grand Rapids lietuvių visuomenės veikėja, įvairių organizacijų tarybinė, nuosirdi "Draugo" skaitytoją, persikėlę į Chicago ir apsigyvenus Marquette Parke.

× Marquette Parko Lietuvių namų savininkų organizacijos narių susirinkimas bus rugsėjo 19 d. 7:30 val. vak. parapijos salėje. Yra daug svarbių reikalų aptarti. Prašomi namų savininkai dalyvauti.

× Elenai Mickel (Mickelūnienė), mirusio senosios kartos Chicago lietuvių veikėjo ir Dariaus-Girėno, Amerikos karių-veteranų legiono posto, organizatoriaus žmonai, šv. Kryžiaus ligoninėje buvo padaryti sunki operacija. Išgulėjus reikiama laiką ligoninėje, jau grįžo namo ir palengva sveiksta.

× Adolfas, Ona ir Vytautas Juodkai pakeitė gyvenamąją vietą. Dabartinis jų adresas toks: 7155 So. Talman Ave. Chicago, Ill. 60629, tel. 778-6305.

× Lietuvių televizijos valdybos posėdis buvo rugsėjo 14 d. LTV patalpose. Buvo aptartas Genovaitės Antanaitės-Ugenskienės rečitalis, kuris įvyks rugsėjo 28 d. Jaunimo centre. Dalyvavo A. Liepinaitis, T. Šlutas, P. Šlutienė, J. Sidlauskas, J. Indriūnas, St. Lukoševičius, E. Lukienė ir St. Patlaba.

× Kun. prof. St. Yla M. K. Čiurlionio minėjime Chicagoje spalio 12 d. skaitys paskaitą "Čiurlionio originalumo versmų beiškant". Minėjimą rengia Margutis.

× Kun. Pranas Kelpšas, šv. Kryžiaus ligoninės kapelionas, šią savaitę dalyvauja Washington, D. C., vykstančiame metiniame katalikų ligoninių kapelionų sąjūdo susirinkime, kur svarstomi geriausi būdai pagelbėti sergantiems ir gulintiems ligoninėse.

× Marijos aukšt. mokyklos Motinų klubas kviečia naujų motinų klubas dalyvauti susirinkime, kuris bus rugsėjo 26 d. 7:30 val. vak. mokyklos kavinėje. Naujųjų motinų klubas bus supažindintas su mokyklos eiga ir mokinių veikla. Kartu bus arbatėlė, kuriai vadovaus jaunųjų motinų klubo vicepirm. Peggy Filipas, jai padės Theresa Pfeffer. Visos kviečiamos dalyvauti.

× "Keturių matavimų" Grindig radijai lig 240 Watt RMS. Nepaprastai geri. Gradinskas, 2512 W. 47 St., FR 6-1998. Atd. 9-6; pirm. ir ketv. 12-9. Sekm. ir treč. užd. (sk.)

— Pietryčių LB apygardos pirmininko Kęstučio Česonio išsamų laišką redakcijai rugpjūčio 4 d. laidoje atspausdino Baltimorės "News-American" dienraštis. Laiške pasisakoma prieš JAV vyriausybės pasirašytą Europos saugumo konferencijos deklaraciją Helsinkyje. Klausima, kaip prez. Fordas galės su Sovietais pasirašyti pareiškimą, gerai žinodamas, kad pavergtai Lietuvai negalioja apsiprendimo teisė, kad joje Sovietai paneigia pagrindines žmogaus teises, neleidžiamai net maldaknygės išspausdinti.

— Juozo Kojelio, LB tautos Lietuvos komisijos pirmininko Vakarų apygardoje, vadovaujamos komisijos nario sėkmingai reagavo į Helsinkio konferenciją. Komisijos nario amerikiečio Napoleono Nyergerio laišką redakcijai išspausdino Californijos "The Evening Outlook" liepos 29 d. Balio Gražinio laiškus "Los Angeles Herald Examiner" rugp. 8 d. "The Evening Outlook" rugp. 6 d. ir "Los Angeles Times" rugp. 8 d.

— JAV LB krašto valdybos vicepirm. Algimanto Gečio laiškas, ginantį JAV Atstovų rūmų narį kongr. Joshua Eilberg nuo jam spaudos daromų kaltinimų. Philadelphia "The Evening Bulletin" atspausdino rugpjūčio 18 d. Kongr. Eilberg LB Visuomeninių reikalų tarybai daug talkino rūpinantis 1941 m. Lietuvos sukiliminės vyriausybės narių gynybą nuo neteisėtų kaltinimų.

KOLUMBIJOJE

— Kolumbijos Lietuvių katalikų komitetas Medelline buvo pakviestas iš Chicago Aldona Valeišaitė-Brusokienė su jos studijos mokinėmis duoti modernaus šokio koncertą. Toks šokių vakaras buvo rugpjūčio 26 d. Dr. VI. Gaurišas studijos mokinės ir jų mokytoją pristatė publikai Medellino Pablo Tabon Uribe teatre, kur šokėjos pasi-

Lietuvos Vėjų 62-jo seimo rezoliucijų komisija. Iš k.: Ant. Mažeika, E. Baranauskas, L. Stukas, El. Služas, kun. A. Jurgelaitis, OP. Nuotraukoje trūksta kun. K. Puševičiaus ir E. Šakevič. Nuotr. R. Kisieliūnas

CHICAGOJE IR APYLINKSE

PENKTADIENIO SVĘČIAS

Pirmųjų penktadienių maldos vakarus po dviejų mėnesių pertraukos pradėjo svečias iš Australijos kun. Alb. Spurgis rugsėjo 5 d. 7 v. v. tėvų jėzuitų koplyčioje. Buvo šv. Mišios, pamokslas ir konferencija. Žmonės atsilankė nemažai. Tai paskata — tęsti, išverti, ieškoti vis naujų kelių į aplinką ir žmones.

Kun. Alb. Spurgis iškėlė šių dienų nukrikščionėjimo priežastis, Kristaus asmens nudievinimą, jo egzistencijos realybės paneigimą, jo pavertimą mitu. Kas neišgyvena Kristaus Dievo,

PERKELIAMO PREZIDENTO A. SMETONOS IR ŽMONOS PALAIKAI

Rugsėjo 20 d., šį šeštadienį, 1 val. po pietų, a. a. Prezidento Antano Smetonos ir jo žmonos Sofijos palaikai perkeliama į pastovesnę vietą. Visų Sielių kapinių mauzoliejuje. Ten jie bus iki tol, kol atsirastų galimybė jų palaikus perkelti į Lietuvą.

Sofijos Smetonienės kūno perkėlimo išlaidas finansavo Lietuvos kunigaikštienės Birutės draugijos Clevelando skyrius, pagerbiamas savo garbės narys S. Smetonienė, o Prezidento Antano Smetonos palaikų perkėlimo išlaidas padengė K. Pocius iš East Chicago.

Palaikų perkėlimą suorganizavo ir įvykdė Veronika Nagevičienė, Birutės draugijos Clevelando skyriaus pirmininkė.

Tą pačią dieną, 8:30 val. vak. Willoughby, Ohio, įvyks Prezidento A. Smetonos vaikiai muzikos Antano Smetonos koncertas. Programoje Mozarto, Beethoveno, Schumano ir M. K. Čiurlionio kūriniai.

I visas šias išskyles bei parengimą visuomenė, kviečiama atsilankyti.

rodė su savo programa. Buvo susirinkę būrys lietuvių ir daug kolumbiečių pažūrėti viešnių iš S. Amerikos programos.

— Dail. Nijolė Sivickaitė-Mockienė, Kolumbijos lietuvių, surengė savo meno darbų parodą Medelline. Paroda yra rugpjūčio 29 d. iki spalio 4 d. Susidomėjimas paroda yra nemažas.

— Medellino lietuviai rugsėjo pabaigoje rengiasi paminėti visuomenininką ir politiką prel. Mykolą Krupavičių ir pristatyti P. Maldeikio parašytą knygą "Mykolas Krupavičius".

BRAZILIJOJE

— Advokatas Vincas Tubelis režisuoja ateitininkų statomą A. Skėmos dviejų veiksmų dramą "Zvakidė" ir joje vaidina vieną pagrindinių rolių. Be to vaidina dalyvauja mokyti. Julija Kraujalytė, ekonomistas Kazimieras Mikalauskas, pramonininkas Vincas Banys, adv. Alg. Guzikauskas, Nilza Guzikauskaitė ir kiti.

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus
Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 7045 So. Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60636

MAN PATINKA

Man patinka daug skirtingų dalykų. Pavyzdžiui, patinka iš eiti gražų pavasarį rytą į lauką, kai padangė tokia mėlyna ir paukščiai linksmai čiulba. Tada lyg jaučiu, kad man bus labai linksma diena. Matau kaip gėlės dygsta iš žemės, užmirštu žiemos šalčius, sniegus ir nusišypsau...

Man patinka važinėti savo dviračiu, ypač pavėjui. Labai sunku prieš vėją. Važiudama pamatau naujų dalykų ir sužinau, kas vyksta lauke.

Patinka sportuoti. Žaidžiu krepšinį, tinklinį ir lauko tenisą. Turim prie garažo krepšinio lentą. Kai turiu laiko, einu mėti sviedinio. Mokykloje, mergaičių komandoje, žaidžiu tinklinį. Vasarą, kai nėra ko daryti, einu

lauko tenisą žaisti. Labai smagu!

Man patinka važiuoti į stovyklą. Ten labai daug naujų draugų sutinku. Stovyklose daugiau susipažįstu su gamta, išmokstu lietuviškų dainų, šokių... Man patinka auginti augalus. Mano brolis ir aš turime mažą daržą rūsyje. Auginame įvairias gėles ir daržoves. Pradžioje dėjėse, kai sušyla oras išnešam į kiemą. Laistau kasdien. Įdomu stebėti kaip auga.

Man patinka po krautuves pažiūrėti nieko neperkant. Pamatau sezonų dekoracijas, kurios būna labai gražios. Visada kas nors naujo ir įdomaus.

Daug, daug kitų dalykų man patinka, bet šį kartą užteks.

Antanina Žmuidzinaitė,
Rochesterio lit. m-los mokinė
"Plunksna"

1975 m. pavasarį baigusios Rochesterio, N. Y., lietuistinę mokyklą Birutė Saladžiūtė (kairėje) ir Rūta Stankutė.

MERGAITE IR PAUKSTELIS

Vieną kartą gyveno mergaitė ir jos vardas buvo Gailė. Ji vaikštinėjo parke ir pamatė paukštelį, kurio sparnas buvo sužeistas. Ji nubėgo namo su juo ir parodė savo mamai. Ir jos mama jai pasakė įdėti į dėžę iki pasveiks. Pora savačių praėjo ir paukštelis pasveiko ir ji jį paleido. Mergaitė sakė savo mamai—man patiko tas paukštelis. Staiga ji prisiminė, kad tuoj bus jos gimtadienis. Tai ji nuėjo į krautuves ir nupirko paukštelį...

Vida Gaurilūnė, 4 sk.

Mano katytė yra juoda ir maža. Mano šuniukas yra blondinis ir juodas-german shepherd. Šuniukas visada žaidžia su katyte ir ją kanda.

Rima Podytė

Aš turiu tris kačiukus. Viena yra Čača. Jinai visą laiką voliojasi po mažos lempos šviesą. Antra katytė yra Topaz. Ji visą dieną ir labai mėgsta žaisti. Trečia yra Dusty. Ji visa balta su pilkais baltakais ir pilka nosyte. Ji nelabai mėgsta žaisti.

Edmundas Kavaliūnas, 5 sk.

Arklis yra rudas. Arklis turi rudą uodegą. Arklis turi ilgą kojas. Arklis gali bėgti greitai. Arklis gali nešti daiktus ant kupros.

Darius Rubas 2 sk.

Visi Dariaus Girėno m-los mokiniai.

Ilustracija

MANO DIENA MIESTE

Mašinos lekia, žmonės šaukia. Vaikai verkia ir šunes kaukia. Tokių garsų vis žmonės girdi. Net skauda galvą ir veria širdį. Argi nebūtų daug gražiau, Sveikiau, ramiau ir daug smagiau.

Jei žmonės kiek mažiau kalbėtų...

Povilas Abelkis,
Los Angeles lit. m-los mokinys
"Spindulys"

JURGIS GLIAUDA

Jurgis Gliuda yra labai geras, jei ne geriausias, lietuvių išėjusių rašytojas. Jis jau esąs laimėjęs daug premijų už romanus. Praeitą šeštadienį jis aplankė mūsų mokyklą. Mums buvo labai didelė privilegija jį sutikti.

Jurgis Gliuda parašė knygą "Simas". Jis mums paaiškino, kaip jis surinko tiek daug medžiagos, taip greitai ir taip tiksliai. Jis pasakojo, kad nusipirko Los Angeles Times, Chicago Times ir N. Y. Times. Ir taip darė kiekvieną dieną. Jei tuose laikraščiuose jis rasdavo ką nors įdomaus apie Simą Kudirką, jis iškirpdavo ir įdėdavo į dėžę. Jis mums aiškino, kad rašytojui reikia detalių. Kai tuose laikraščiuose rasdavo paminėtą laiką, jis specialiai iškirpdavo ir dėdavo į atskirą krūvą. Taip rašė Jurgis Gliuda.

Gintaras Grušas,

Los Angeles lit. m-los mokinys
"Saulutės Spindulys"

MES JAM PADĖJOM

Rusai pagriebė Simą ir pasodino į kalėjimą. Rusai jį spardė ir mušė. Jis labai smarkiai buvo nukankintas, bet mes jam padėjome. Mes jam davėme pinigų ir rašėm laiškus. Dabar jis yra paleistas.

Gruodžio 21 d. Simas atvažiavo į lietuvišką mokyklą. Visi skautai ir skautės sustojo į eilę. Kai Simas atėjo, visi sušuko "Valio" ir paplojo... Simui čia yra labai gerai, nes jis visur važiuoja ir džiaugiasi vaizdais...

Rimas Butkys,
Los Angeles lit. m-los mokinys
"Saulutės Spindulys"

MIRTA

Mano gimtadienis buvo vasario 27 dieną. Aš labai norėjau šuniuko, bet mano tėvelis nepirko. Aš gavau gimtadieniui pinigų. Pasakiau tėveliui, kad aš laimėsiu šuniuką Kaziuko Mugės loterijoje (aš žinojau, kad ten bus šuniukas). Tėvelis nieko nesakė, ir aš pradėjau svajoti apie šuniuką.

Kaziuko Mugės dieną pasiėmiau pinigų ir bėgau prie loterijos, tikėdamasi laimėti šuniuką Kernavės tunto loterijoje buvo labai gražūs šuniukas. Aš praleidau daug pinigų, bet ištraukiau tik smulkias dovanėles. Viena ponia ištraukė šuniuką, bet ji jo nenorėjo ir įmetė tą bilietą atgal. Po to bilietus gerai sumaišė ir tada aš traukiau. Kokia laimė buvo, kai sėdė Rita pasakė, kad aš laimėjau tą šuniuką! Jį pavadinau Mirta. Dabar mes visi ją labai mylime. Net ir tėtė prie jos priprato.

Lisa Chiapetta, V sk.
K. Donelaičio lit. m-la.

MAN PATINKA STOVYKLAUTI

Labai smagu yra stovyklauti vasarą palapinėje. Mes dažnai važiuojame stovyklauti vasarą į ūkį, į Wisconsin. Ant kalniuko mes pasistatom didelę palapinę, kurioje mes naktį miegame. Lauke mes padedame kėdes ir žuvavimo meškeres. Pirmiausia mes bėgam į pievą prinkti laukinių gėlių. Kai sugrįžtam, jau tėtė turi iškepęs dešreles ant "barbecue". Pavargę važiuojame prie ežero maudytis. Kartais einame žuvalti. Vakare mes surandame šakų ir tėtis užkūria laužą. Prie laužo mes kalbamės, dainuojame ir kepage "Marshmallows". Kai būname pavargę, einame miegoti. Man patinka stovyklauti, nes laukuose yra labai smagu, ir gražu.

Lina Didžbalytė,
Marquette Parko lit. m-los IV sk. mokinė.

HIMNŲ ŽODŽIAI

Lietuva: Lietuva, tėvyne mūsų...

Didž. Britanija: Dieve, saugok karalienę.

Antrojo pradžia: Tu viešpatauji, Britanija.

Austriai: Austrija, tu puikiausia šalis!

Estai: Mano tėvyne, mano džiaugsme, mano laime.

Airiai: O geriausias krašte!

Norvegai: Taip mes mylime šį kraštą.

Latviai: Dievs sveti Latviju.

Svedai: Tu senas, tu laisvas uostas šiaury.

Šveicarai: O laisvieji kalnai.

Į DARBĄ

Visi į darbą kas tik gyvas, Čia ne šposas, čia ne dyvas! Atostogos — laikinai, Darbo dienos — amžinai!

Rugsėjis sėja rugelius, Ten duonelė auga mūs, Vaikučiai skaito knygeles, Jos į šviesą visus vynes.

Kelkit, vaikai, gana miego, Vasarėlė jau prabėgo, Ji žiedams "Sudie" pasakė Ir nuskrido, kaip plaukė.

Rugsėjis mėnuo kviečia vaiką Ir primena mokslo laiką, Nes knygeles jau atbudo, Gatvės vaikai sujuoda.

Mokyklėlė atdaryta, Leuks vaikų kiekvieną rytą. Tat į darbą su daina, Atostogų jau gaus!

Jei kas tingi, suka vingi, Ar nesidomi nieku, Šiam rugsėjį ir palink, Būti mokiniu paiku!

Tat, vaikučiai, į mokyklą. Su knygelėmis, su naujom, Tenelėlia jūs nė vieno. Su grybu po samanom!

Alb. Kašniūnienė

NAKVINĖ

Artinosi naktis, lietus vis labiau lijo. Keleivis nulipo nuo arklio ir priejo prie ūkininko namo, kad paprašytų nakvynės. Pabarškino į duris, bet niekas neatsiliepė. Jis jautė, kaip vanduo sunkėsi per jo drabužius. Emė jauti šaltį. Dar stipriau pabarškino. Po valandėlės pro langą išlindo rudaplaukė vaiko galva ir paklausė. "Ko nori?"

"Aš norėčiau žinoti, ar galiu čia pernaktuoti šią naktį? — atsakė keleivis.

Vaikas valandėlę pažūrėjęs į keleivį tarė:

— Kodėl dar klausai? Gali gulėti, jei tik patinka — ir uždarė langą.

Piešė Rūta Predkelytė, Marquette Prk. lit. m-la, 3 sk.
Regina Putriūtė

MOLISKŲ GINKLAS — SEILĖS

Viduržemio jūroje gyvenantieji moliuskai labai drąsiai puolia jūrą ežius. Jie juos medžioja su savo būdingomis seilėmis. Tprinėtojai nustatė, kad vienas moliuskas išskiria apie 100 gramų seilių, kuriose yra sieros ir druskos rūkščių, išėdančių kalkinį ežio šarvą. Pirmiausia moliuskai savo seilėmis apiprunkščia ežius, o po to aukas lengvai sudoroja.

KARSTIS JŪROS DUGNE

Mokslininkai nustatė, kad 1900 - 2170 metrų gylyje esama trijų jdaubų su karštais sūriais slucksniais. Dugno nuosėdinės padėrmės čia įkaitusios iki 62 C laipsnių, sūrymų temperatūra siekia 56,5 C laipsnio. druskingumas — iki 25,7 proc. Sūrymų amžius — dešimt tūkstančių metų. Juose vyrauja chloras, natrias, kalcis, siera; cinko, vario kobalto nikelio švino mažai kiekiai.